

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN
B.V.D.

's-Gravenhage. -- 5. NOV 1956
Javastraat 68

FA 8517/18 ~~AMSTERDAM~~
5/11/56

No.: 361.496
Bijl: 1

Betr: 18e partijcongres van de C.P.N.

GEHEIM

Hierbij heb ik de eer Uwe Excellentie een samenvattend verslag aan te bieden van het 18e partijcongres van de C.P.N., gehouden te Amsterdam op 5, 6 en 7 October 1956.

Gezien de grote kwetsbaarheid van de bronnen, waaruit de gegevens omtrent het besloten gedeelte van dit congres werden geput, veroorloof ik mij Uwe aandacht nadrukkelijk te vestigen op het geheim karakter van dit verslag.

Aan Zijne Excellentie
de Minister-President
Plein 1813 no 4
te
's GRAVENHAGE

HET HOOFD VAN DE DIENST

*Vandeur taken
dese omslachtige omslag.
Reclame staat!*

Mr.

(Mr J.S. Sinninghe Damsté)

D. 52-10.000 11444 - '55 (A 4279)

*Indertijd wondulpa.
Binnen wordt mi ook veel te veel werk besleed
aan en congres als dit, wanneer enkel ^{Conferentie} mededelingen
voldoende worden zijn. 6/11*

GEHEIM

—
—
BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST
—
—

★
18e PARTIJCONGRES v d CPN
Amsterdam 5 6 en 7 oktober 1956
★

—
—
—
—

G E H E I M

18e PARTIJCONGRES VAN DE C.P.N.
Amsterdam 5, 6 en 7 October 1956.

- - - - -

Samenvattend verslag.

<u>I n h o u d.</u>	<u>blz.</u>
I. De betekenis van het 18e partijcongres	1.
II. Voorbereiding	2.
III. Verloop van het congres en beveiligingsmaatregelen	5.
IV. Rede Paul de Groot over de politieke toestand en de veranderingen in de Sowjet-Unie i.v.m. het XXe congres van de C.P.S.U.	10.
V. Rede Henk Hoekstra over de werkwijze van de partij.	15.
VI. Verkiezing en samenstelling congrescommissies	19.
VII. Discussie n.a.v. de discussiegrondslag, ontwerp-politieke-resolutie en inleidingen De Groot en Hoekstra. - Beantwoording discussies door Henk Hoekstra.	20.
VIII. Verslag amendementencommissie door Harry Verhey, discussie, stemming over de ontwerp-resolutie en congresbesluit.	26.
IX. Samenstelling van de districtdelegaties.	28.
X. Inleiding door Marcus Bakker over beleid redactie "De Waarheid", discussie en beantwoording.	29.
XI. Verslag kandidatenbesprekingscommissie, discussie en beantwoording.	32.
XII. Verslag mandatencommissie.	36.
XIII. Verkiezing partijbestuur.	38.
XIV. Samenstelling partijbestuur 1956.	39.
XV. Buitenlandse afgevaardigden.	40.

B i j l a g e n.

1. ontwerp-agenda voor het 18e partijcongres.
2. discussiegrondslag.
3. ontwerp-politieke-resolutie.
4. discussiebijdrage Theun de Vries.
5. congresbesluit.
6. samenstelling van de congrescommissies.

* * *

31-10-1956.

Errata.

- blz.22 onder no 20.
Hendrik Jan HOGEN ~~STOEVENBELT~~ m.z. Hendrik Jan HOOGEN
STOEVENBELT (6-2-'13) STOEVENBELD (6-12-'13)
- blz.23 onder no 25, 2e regel
o.m. in 1946: m.z. o.m. in 1948:
- blz.28 Uit district Amsterdam
aantal geïdentificeerde
gedelegeerden 140 m.z. ± 140
- blz.33 5e regel van boven
Zodoende zal bij
foutieve uitspraken, m.z. Zodoende zal hij
foutieve uitspraken,
- blz.36 onder: Georganiseerd in
de vakbeweging
Ongeorganiseerd 8 personen m.z. Ongeorganiseerd 18 personen
- blz.40 onder Hongarije
Tibor LATTI m.z. Tibor LAJTI
- bijl.1 5e zitting
Aanvang 13.45 uur m.z. Aanvang 13 uur
- bijl.3 onder Minimum eisen enz:
punt 4
het particulier initiatief, m.z. het particulier initiatief
blijvend worden toegelaten daarnaast worden toegelaten
- bijl.6 Louis of W.WILDEMAN n.g.o. m.z. Louis WILDEMAN 9-2-21
Amsterdam

I. DE BETEKENIS VAN HET 18e PARTIJCONGRES.

Het 18e C.P.N.-congres heeft, ondanks alle drukte die er zoals gebruikelijk in de partij aan vooraf ging, in feite weinig opgeleverd. Men zou er gevoegelijk het bekende motto van veel beloven en weinig geven op van toepassing kunnen verklaren.

Een realisatie van de in de discussiegrondslag voorgestelde wijzigingen in de partij-organisatie ligt niet in het nabije verschiet. In feite is het organisatie-probleem door middel van een congresbesluit naar de ijskast verwezen. Het is in verband hiermede weinig waarschijnlijk dat op korte termijn ingrijpende wijzigingen in de partij-organisatie, zoals de opheffing van de bedrijfsafdelingen en de instelling van een partijraad, zullen plaats vinden. De partijleiding zal zich mogelijk beperken tot ingrepen van geringere orde, bijv. de samenvoeging van afdelingen, het opheffen van de partijbureaux en het partijsecretariaat en de verkleining van de districtsbesturen. Het nieuwe partijbestuur is reeds van 54 op 31 leden teruggebracht.

Op de gedachten omtrent de opheffing van de nevenorganisaties (in eerste instantie van de EVC) schijnt de partijleiding voorlopig te zijn teruggekomen. Het alleen al voeren van gesprekken hierover, die nota bene in Augustus nog door de partijleiding werden gestimuleerd, werd door Paul de Groot op het congres als schadelijk aangemerkt.

Het probleem van de politieke lijn van de partij is door het congres - conform de op 2 October gepubliceerde ontwerp-politieke-resolutie - meer op de voorgrond geplaatst. Aan het partijbestuur werd opdracht gegeven het beginselprogramma van 1952, dat nog steeds in een ontwerp-stadium verkeert, thans definitief uit te werken.

Ondanks de oppositie in de partij, voornamelijk van een kleine groep intellectuelen, tegen de wijze waarop de partijleiding zich van de Stalin-zaak wil afmaken, heeft het partijbestuur zijn visie doorgezet dat onder deze kwestie een streep moet worden gezet. De partijleiding liet het congres - na een verwarde bespreking van de op de discussiegrondslag ingediende amendementen - de uitspraak doen, dat het - instemmend met de stellingname van het pb. inzake het XXe congres van de C.P.S.U. - zich volledig solidair verklaart met de resolutie van het Centraal Comité van de C.P.S.U. van 30 Juni 1956 en dat het dit document als een juiste en bevredigende analyse van de oorzaken en de gevolgen van de persoonsverheerlijking beschouwt. Het is duidelijk dat, vooral gezien de huidige ontwikkeling in Polen en Hongarije, het bepalen van het moment waarop de Stalin-affaire wordt afgesloten zeker niet tot de competentie van de C.P.N.-leiding kan worden gerekend.

De C.P.N.-leiding stelde eind Augustus door middel van de discussiegrondslag het organisatie-probleem aan de orde. Aan de vooravond van het congres vond zij het noodzakelijk door het uitgeven van de ontwerp-politieke-resolutie nadrukkelijk de aandacht te vestigen op het vraagstuk van de politieke lijn. Bij het zoeken naar een antwoord op de vraag waarom zulks geschiedde, kan het feit van betekenis zijn, dat de partijleiding vóór het congres in contact heeft gestaan met de Franse communistische partij. In begin September 1956 was Paul de GROOT aanwezig op het feest van "l'Humanité" te Parijs. Hij heeft aldaar met vooraanstaande Franse partijgenoten van gedachten gewisseld en heeft daarbij mogelijk ook de ver-

- anderingen -

anderingen in de partij-organisatie ter sprake gebracht. Gezien de nogal conservatieve opvattingen van de Franse partij inzake organisatorische vraagstukken, is het niet uitgesloten dat van Franse zijde bezwaar is geopperd tegen de opheffing van de bedrijfsafdelingen en de instelling van een partijraad.

Een dergelijk lichaam zou - bestaande naast het partijbestuur - strijdig kunnen zijn met de communistische opvattingen omtrent het bezitten van één centrale leiding.

Een zekere bemoeienis van de Franse communistische partij met de zaken van de C.P.N. zou ook kunnen blijken uit het feit, dat het lid van het politiek bureau van die partij, Léon Feix, die als gedelegeerde op het CPN-congres aanwezig was, enige dagen daarvoor t.w. op 28 en 29 September, een bliksembezoek aan Amsterdam bracht, bij welke gelegenheid hij zonder twijfel een onderhoud met de C.P.N.-leiding heeft gehad.

De door het congres aangenomen politieke resolutie maakt duidelijk dat de CPN een vergaande soepelheid zal blijven betonen bij het leggen van contacten met andersdenkenden. De partij zal daarbij echter onverkort vasthouden aan de ideologische beginselen van het communisme t.w. het marxisme-leninisme en aan de leninistische organisatiebeginselen zoals deze o.m. tot uiting komen in het democratisch centralisme.

De de-Stalinisatie, door de CPN-leiding weinig gewaardeerd en met moeite verwerkt, heeft in de CPN niet een zodanige ontreddering teweeggebracht, dat gewag kan worden gemaakt van een massaal uittreden van leden of van andere ontbindingsverschijnselen.

Het valt echter niet te voorspellen welke de uitwerking van de thans in de communistische wereld in gang zijnde desintegratie op de partij zal zijn.

* * *

II.

VOORBEREIDING.

Het besluit tot het bijeenroepen van het 18e CPN-congres werd genomen op de - langdurige en verwarde - zitting van het partijbestuur van 23 t/m 25 Juni 1956. Directe aanleiding tot dit besluit was de voor de CPN teleurstellende verkiezingsuitslag en de verdere doorwerking van de de-Stalinisatie. In het bijzonder de publicatie door het Amerikaanse State Department van de geheime Chroestsjow-rede had in de CPN-gelederen grote beroering teweeggebracht. Bij het kiezen van de datum voor deze partijbestuurszitting was de CPN niet bijzonder gelukkig. Immers enige dagen later t.w. op 30 Juni 1956 gaf het Centraal Comité van de C.P.S.U. - als eerste officiële reactie van de Sowjet-partij - de resolutie over de persoonsverheerlijking en de gevolgen daarvan uit.

Volgens de statuten moet eenmaal in de twee jaar een partijcongres worden gehouden. In de praktijk werd aan dit voorschrift niet strikt de hand gehouden en vonden de CPN-congressen veelal op een later tijdstip dan statutair voorgeschreven plaats. Waar het vorige (17e) congres in April 1955 werd gehouden, is het duidelijk dat de partijleiding voor het vervroegd bijeenroepen van het 18e congres een bijzonder dringende reden aanwezig achtte.

Discussiegrondslag.

Evenals bij vorige CPN-congressen ontwierp de partijleiding een discussiegrondslag, die - ditmaal niet in brochurevorm uitgegeven -

in "De Waarheid" van 25 Augustus werd gepubliceerd. Voor een korte samenvatting van dit document moge verwezen worden naar bijlage 2. In de discussiegrondslag worden de in de CPN naar aanleiding van de de-Stalinisatie opgetreden reacties besproken en wordt duidelijk gesteld, dat de partij zich niet schuldig acht aan schending van de democratie of aan persoonsverheerlijking. Verder bevat de discussiegrondslag een aantal voorstellen omtrent de verbetering van de werkwijze en de organisatie van de partij, waaruit duidelijk wordt dat de partijleiding aan de problematiek van de theorie en de tactiek in het huidige stadium tracht te ontkomen door een vlucht in de vraagstukken van de organisatie. Naar het schijnt geïnspireerd door de organisatorische structuur van de Partij van de Arbeid, komen de voorstellen tot wijziging van de partij-organisatie (bijv. de instelling van een partijraad, het opheffen van het partijsecretariaat, de partijbureaux en de bedrijfsafdelingen) neer op een poging om de partij een meer Nederlandsaan zien te geven. Dit alles met het oogmerk de toenadering tot de socialisten te vergemakkelijken en de partij efficiënter te doen werken. Bij dit alles ging de partijleiding uit van de gedachte dat de politieke lijn van de partij in het verleden wel juist was geweest.

Afdelingsvergaderingen en districtsconferenties.

Zoals gebruikelijk werd in de partij-afdelingen over de in de discussiegrondslag aan de orde gestelde zaken gediscussieerd. De afdelingsvergaderingen waarop zulks geschiedde, werden vrijwel alle door vertegenwoordigers van het partijbestuur bijgewoond. Zij hadden natuurlijk tot taak de partijleiding over de in deze vergaderingen naar voren gekomen opvattingen rechtstreeks te informeren. De afdelingsvergaderingen kenmerkten zich door een veel scherpere kritiek op het partijbestuur dan ooit is voorgekomen. Doordat het partijbestuur er voor zorg droeg dat zij, die het felst kritiek uitoefenden, niet naar het congres werden afgevaardigd, is het daar naar voren gekomen geluid maar een zwakke weergave van wat op de afdelingsvergaderingen te berde werd gebracht.

Op de na deze afdelingsvergaderingen eind September gehouden districtsconferenties mocht ditmaal, in afwijking van wat bij vorige congressen gebruikelijk was, de discussiegrondslag niet meer in bespreking worden gebracht. De districtsconferenties kregen slechts tot taak het bespreken en verkiezen van de congresafgevaardigden naar aanleiding van de daarvoor door de partij-afdelingen opgemaakte voordrachten. Ook werd hun ditmaal niet toegestaan een oordeel te vellen over de kandidaten voor het nieuwe partijbestuur.

De namen van deze kandidaten moesten tezamen met de door de afdelingen ingediende amendementen op de discussiegrondslag door de districtsbesturen rechtstreeks naar het partijbestuur worden ingezonden.

De ontwerp-congresresolutie.

Op 2 October verscheen in "De Waarheid" een ontwerp-resolutie voor het congres die - in tegenstelling met de voornamelijk organisatorische inslag van de discussiegrondslag - een politieke strekking had. In deze resolutie, waarvan een korte samenvatting is gegeven in bijlage 3, wordt voortgeborduurd op het ontwerp-beginselprogram van 1952 waarin de Nederlandse weg naar het socialisme is aangegeven.

Discussiebijdragen in "De Waarheid".

Van de in "De Waarheid" - zoals gebruikelijk aan de vooravond

van een congres - ingestelde discussierubriek, werd door een aantal min of meer bekende partijgenoten gebruik gemaakt. De meeste bijdragen hadden betrekking op de inwendige partij-organisatie of de uitvoering van het praktische partijwerk. Enige discussianten echter, behorende tot een groep intellectuelen, die zich ook op het congres roerden, gaven blijk van opvattingen betreffende de partijlijn en de ideologie, die afwijken van die gehuldigd door de partijleiding. Met name Sonja PRINS, redactiesecretaresse van "Politiek en Cultuur", ging in dit opzicht bijzonder ver. Zij meende dat het leninisme voor de communisten meer een zaak van praktische ervaringen, van tactiek en strategie moest zijn, dan een stelsel, een wereldbeschouwing en vroeg zich af waarom de communisten zich onnodig afbakenen door steeds maar te spreken over het marxisme-leninisme. Teveel was uit het oog verloren dat ook Nederlanders, bijv. GORTER, PANNEKOEK en H.ROLAND HOLST tot de wetenschap van het socialisme hadden bijgedragen. Door de bejaarde, communistische Neerlandicus dr J.A.N. KNUTTEL uit Leiden, werd zij naar aanleiding van haar verwarden, voor communistische oren ketterse uitspraken in "De Waarheid" terecht gewezen.

Door Leo KONING, lid van het secretariaat van de vereniging "Nederland-USSR", een partijgenoot die eertijds lid is geweest van het pb. maar sindsdien in de partij op de achtergrond raakte, werd kritiek uitgeoefend op Paul de GROOT. Hij wees erop dat de partij bij het benaderen van andersdenkenden dikwijls moeilijkheden ondervond, doordat zij zich aan voorspellingen waagde, zowel op economisch als politiek gebied, die achteraf niet bleken uit te komen. Als voorbeelden noemde hij de in 1950 gedane uitspraak, dat Nederland zich aan het begin van een nieuwe economische crisis zou bevinden en de in 1948 (door Paul de GROOT) gedane uitspraak, dat over 10 jaar de macht in Nederland in handen van het werkende volk zou zijn.

Henk HOOGEN STOEVENVELD meende dat ook in de Nederlandse partij onverdraagzaamheid, overdreven wantrouwen en sectarisme waren opgetreden. Dit had er toe geleid dat meningsverschillen niet op de normale wijze naar voren konden komen. Hij waarschuwde er voor dat het democratisch centralisme kan ontaarden in een onder alle omstandigheden voorop stellen van het gezag van het partijbestuur. Hoewel naar zijn mening de persoonsverheerlijking in de CPN nooit een grote rol had gespeeld was er wel een tijd geweest dat de Nederlandse communisten, naar het voorbeeld van de Sowjet-Unie, om de autoriteit van de partijleiding te onderstrepen, Paul de GROOT bij zijn verschijnen met langdurig handgeklap en het zingen van de Internationale hadden begroet. Dat lag de Nederlandse communisten niet erg. Hij meende dat De GROOT dit ook weinig op prijs gesteld had.

* * *

III. VERLOOP VAN HET CONGRES EN BEVEILIGINGSMATREGELEN.

Openbare zittingen in Bellevue, Leidsekade; in de avond van 5-10-'56 in Frascati.

Besloten zittingen in het partijgebouw Felix Meritis, Keizersgracht 324.

Vrijdag 5 October 1956.

1e zitting 10.-- uur - 12.30 uur.
(openbaar) 10.-- uur Kort openingswoord van Gerben WAGENAAR.
10.30 uur Congresrede Paul de GROOT over de politieke toestand en de veranderingen in de Sowjet-Unie i.v.m. het XXe Congres van C.P.S.U., met een onderbreking van een kwartier.

2e zitting 13.-- uur - 17.-- uur.
(openbaar) 13.-- uur Redevoering Henk HOEKSTRA over de werkwijze van de partij.
14.15 uur verkiezing van presidium
candidatenbesprekingscommissie
mandatencommissie
amendementencommissie
stemtelcommissie.
14.45 uur begin discussies n.a.v. redevoeringen van de GROOT en HOEKSTRA.

3e zitting 19.30 uur - 23.-- uur.
(openbaar) 19.30 uur samenstelling delegatie voor bezoek aan het lid pb. Jan HAKEN.
voortzetting discussies n.a.v. inleidingen de GROOT en HOEKSTRA.

Zaterdag 6 October 1956.

4e zitting 9.-- uur - 12.30 uur.
(openbaar) 9.-- uur - voortzetting en beëindiging discussies n.a.v. redevoeringen de GROOT en HOEKSTRA.

5e zitting 13.45 uur - 17.-- uur.
(openbaar) 13.45 uur beantwoording discussies n.a.v. inleidingen De GROOT en HOEKSTRA, door laatst genoemde.
14.-- uur verslag amendementencommissie door Harry VERHEY, voorstellen van H.GORTZAK o.m. inzake het laten vervallen van de discussiegrondslag. Korte discussie hierover.
Verslag mandatencommissie, bespreking beleid redactie "De Waarheid" door Marcus BAKKER.
16.30 uur begin discussie over de ontwerp-resolutie inzake "De Waarheid".

6e zitting 19.30 uur - 23.15 uur.
(besloten) 19.30 uur voortzetting discussies over "De Waarheid" beantwoording door Marcus BAKKER.
Begroetingstoespraken door buitenlandse gasten t.w. namens:
de Hongaarse werkerspartij: Jozef MEKIS;
de Franse communistische partij: Leon Jean Baptist FEIX;
de Italiaanse communistische partij: SCARINI(?)

Zondag

Zondag 7 October 1956.

7e zitting 9.30 uur - 10.45 uur.
 (besloten) 9.30 uur Begroetingstoespraken door buitenlandse gasten
 t.w. namens:
 de Belgische communistische partij: Jacobus
 WITHAGES en/of Jean BLUME;
 de Zwitserse communistische partij v.d. arbeid:
 Jean COSTET;
 de Luxemburgse communistische partij:
 Emile GEORGES;
 de Oostenrijkse communistische partij: Franz
 WEST;
 de Britse communistische partij: Norman KLUG-
 MAN.

8e zitting 11.30 uur - 17.00 uur.
 (besloten) 11.30 uur verslag kandidatencommissie door Paul de GROOT
 en Gerrit KUIJPER.
 discussies over dit verslag en de gemaakte
 voorafcht voor verkiezing partijbestuur.
 Beantwoording van deze discussies door G.
 KUIJPER.
 Stemming.
 Slotwoord door Theun de VRIES.

Een vergelijking van het hierboven geschetste verloop van het congres met de oorspronkelijk opgestelde agenda (bijlage 1), laat zien dat de congresleiding over het algemeen de hand heeft gehouden aan de ontwerpagenda. Wel werd op de tweede congresdag de inleiding welke Cor GEUGJES zou houden over het zakelijk beleid van de directie van "De Waarheid" ingekrompen tot een gewone discussie-bijdrage.

Die zelfde dag werden bij de behandeling van de amendementen op de discussiegrondslag zgn. rookpauzes ingelast, terwijl het presidium naderhand te kennen gaf in tijdnood te zijn geraakt. Deze methodiek is de communisten niet vreemd en meestal maakt de leiding er gebruik van om te verhinderen dat voor de partij onwelgevallige zaken aan de orde worden gesteld. Zo ook hier. De partijleiding voelde blijkbaar niets voor uitvoerige discussies en zeker niet gevoerd door partijgenoten, die lijnrecht wilden ingaan tegen de opvattingen van de partijleiding omtrent de discussiegrondslag en de ingediende amendementen. Op de avondzitting van deze tweede dag werden - ongetwijfeld met het zelfde oogmerk - minder dan de helft van degenen die zich daarvoor aanmeldden, toegelaten tot de discussie over het redactie-beleid van "De Waarheid". De overigen moesten ermee genoegen nemen hun bijdrage schriftelijk in te leveren.

Geen delegatie-vergaderingen.

Er werden vooraangaande aan de discussie over de redevoeing van Paul de GROOT, geen delegatie-vergaderingen gehouden. Dit is een afwijking van de gedragslijn om op het vorige congres gevolgd.

Geen financieel verslag.

Evenals op het 17e partijcongres werd ook ditmaal geen financieel verslag uitgebracht. De financiële toestand van de partij kwam in de congreszittingen slechts zijdelings aan de orde toen Cor GEUGJES in zijn discussie-bijdrage een verslag gaf van het zakelijk beleid van "De Waarheid".

- Stemming -

Stemming en sfeer.

Alhoewel de gedelegeerden dit congres met belangstelling tegemoet hebben gezien kan men niet zeggen dat de aanwezigen bijzonder geestdriftig waren. Weliswaar werden de inleidingen en discussies aandachtig gevolgd, maar het applaus dat elke discussiant kreeg, scheen meer voort te komen uit beleving dan uit enthousiasme over het gebrachte. Aan het eind van het congres waren de aanwezigen murw vergaderd en een groot deel van hen was verheugd dat de slotzitting reeds om vijf uur ten einde was.

De tweede congresdag toonden de gedelegeerden zich wat strijd-lustiger dan de andere dagen. Dit bleek uit de naarvoren gebrachte kritiek op het niet toelaten van een aantal partijgenoten tot de discussie over "De Waarheid" - n.a.v. de grove wijze, waarop hoofdredacteur Marcus BAKKER werd becritiseerd.

Tijdens de discussies over de kandidaten voor het partijbestuur op de laatste congresdag waren de aanwezigen in een wat geprikkelde stemming. In enkele gevallen werd het de discussianten door uitfluiten onmogelijk gemaakt hun bijdrage tot een goed einde te brengen.

Een aantal personen was over het gehalte van het congres in het geheel niet te spreken. Hun voornaamste bezwaar gold de rede van Paul de GROOT. Zij hadden verwacht, dat hij veel dieper zou zijn ingegaan op de politieke betekenis, internationaal gezien, van het Xde partijcongres van de C.P.S.U. en dat hij ook de ideologische afwijkingen van Stalin - aan de hand van diens werken - niet onbesproken zou hebben gelaten.

Deze kritiek is kennelijk afkomstig van de meer intellectueel ingestelde gedelegeerden. De minder geletterde partijleden, waaruit de delegaties voor het overgrote deel bestonden, zijn het ongetwijfeld volledig eens geweest met de door de partijleiding gevolgde gedragslijn.

Bijzondere aandacht verdient het feit dat er op dit C.P.N.-congres voor het eerst in de partijgeschiedenis, tegenstemmers waren.

Een drietal partijgenoten kon zich niet neerleggen bij de door de amendementencommissie voorgestelde procedure van behandeling van de discussiegrondslag en de daarop ingediende amendementen. Zij stemden daarop tegen het door de amendementencommissie aan het congres voorgelegde "Besluit". (zie ook het vermelde onder het hoofd- verslag amendementencommissie).

Beveiligingsmaatregelen.

Voor de gedelegeerden de gebouwen waar de openbare zittingen plaats vonden, mochten betreden, werden bij de ingang de partijboekjes en de mandaatskaarten gecontroleerd door twee leden van de ordewacht. Vervolgens werden de afgevaardigden mét en zonder stemrecht gescheiden. De laatsten moesten plaats nemen op het balkon; de eersten werden naar de congreszaal geleid. Bij de ingang van deze zaal stonden vier personen opgesteld aan wie de mandaatkaarten opnieuw getoond moesten worden. Bij het verlaten en weer binnenkomen werd deze handeling herhaald. Verder stonden bij iedere uitgang (ook de nooduitgangen) leden van de ordewacht.

Tijdens de openbare zitting 's avonds in Frascati werden op de balkons hier en daar vooraanstaande partijgenoten opgemerkt, hetgeen de indruk wekte van een extra controle maatregel.

Op deze congresdag gaf Piet BAKKER aan zijn mede-afgevaardigden uit Den Haag de instructie dat zij bij het brengen van kritiek er rekening mee moesten houden dat deze eerste zittingen openbaar waren.

De voorlezing door Gerben WAGENAAR van de voorgestelde leden van de diverse commissies gebeurde - ongetwijfeld uit veiligheids-overwegingen - in een zeer snel tempo.

Tijdens de vergaderingen van de amendementencommissie in de foyer van Bellevue was dit vertrek voor anderen dan leden van de commissie verboden terrein.

Toegangskaarten:

De gebezigde kaarten hadden de volgende betekenis:

Groene kaarten : mandaatkaarten voor gedelegeerden met stemrecht.

Rode kaarten : mandaatkaarten voor gedelegeerden zonder stemrecht.

Groene kaarten: hiermede waren de leden van de ordewacht getooid, (van afwijkend model dan de mandaatkaarten). die controle uitoefenden op de houders van mandaatkaarten.

Blauw embleem: werd gedragen door medewerkers van de congresorganisatie-commissie en door degenen, die de bandrecorder bedienden. (Het hele congres werd nl. op de band vastgelegd).

Besloten zittingen.

Vóór en tijdens de besloten zittingen waren de volgende, zeer strenge, veiligheidsmaatregelen getroffen:

Bij de ingang van "Felix Meritis" stonden twee personen, aan wie de mandaatkaarten moesten worden getoond. Vervolgens werden de congressisten naar de concertzaal, de zgn. "kolommenzaal" geleid, waar bij de toegangsdeuren vier personen stonden die eveneens de mandaatkaarten controleerden. De ingang van deze zaal was door tafels zo nauw gemaakt dat maar één persoon tegelijk naar binnen kon gaan.

In de concertzaal waren tafeltjes opgesteld waar de gedelegeerden alvorens verder te mogen gaan, aan de zich daar bevindende delegatieleiders hun mandaatkaarten wederom moesten tonen. De afgevaardigden moesten hun nummer noemen, waarna dat door de delegatieleiders aan de hand van een presentielijst werd gecontroleerd. Ook werden de partijboekjes ingezien. Hierna moesten de gedelegeerden het betreffende tafeltje links passeren. Bij vrijwel ieder tafeltje stond bovendien nog een partij- of districtsbestuurder, terwijl ook nog een aantal partijfunctionarissen, wat meer naar achteren geplaatst, belangstellend toekeek.

Vervolgens werden de afgevaardigden via een deur, waarbij controle mandaatkaarten, en een trap - wederom controle - geleid naar een vestiaire waar zij opnieuw gecontroleerd werden. Tenslotte werden bij de achter-ingang van de bioscoopzaal, waar de besloten-zittingen plaats vonden, de afgevaardigden nogmaals aan een controle van hun mandaatkaarten onderworpen. Op hun plaats van bestemming aangekomen waren zij dus in totaal negen maal gecontroleerd.

De hoofdingang - waar de 2e secretaris van het Amsterdamse district, Siep GEUGJES, op post stond - en de zij-ingangen van de bioscoopzaal waren afgesloten. Bij iedere deur en elk tuimelraam stonden leden van de ordewacht. Tijdens het binnenkomen van de gedelegeerden was zelfs de deur van het zich in de filmzaal bevindende toilet geblokkeerd.

De afgevaardigden zaten per delegatie bij elkaar. Tijdens besloten zittingen mocht niemand de zaal verlaten. Gedurende de pauze tussen de twee laatste besloten zittingen mochten de gedelegeerden

wel de bioscoopzaal, echter niet het gebouw verlaten. De hoofdingang van Felix Meritis werd toen afgesloten.

Op de laatste zitting, waar de bespreking van de kandidaten voor het partijbestuur plaats vond, werden de gedelegeerden er nadrukkelijk op gewezen dat geen aantekeningen mochten worden gemaakt. Ter controle hiervan namen verschillende partijfunctionarissen tussen de congressisten plaats. Ook van het podium af werd speciaal hierop toegezien. Als bijzondere toezichthouders werden o.a. opgemerkt:

Siep GEUGJES;

Rie ROOS - zij tikte iemand op de schouders toen deze een en ander wilde noteren.

Cor GEUGJES;

Rinus JANSEN en
Gerben WAGENAAR.

Wim JANSZ liep voortdurend in de zaal heen en weer.

Bij iedere uitgang stonden tijdens deze zitting twee ordewachters opgesteld.

Vóórdat de telcommissie overging tot het uitreiken van de stembiljetten moesten eerst alle gedelegeerden hun (groene) mandaatkaarten opsteken. Ieder moest daarbij zijn buurman en de in de naaste omgeving zittende gedelegeerden controleren. Toen bleek dat een der gedelegeerden zijn kaart niet onmiddellijk kon vinden ging iedereen, ook de voorzitter, naar hem wijzen.

Bij het uitreiken van de stembiljetten werd de rechterbovenhoek van de mandaatkaart afgescheurd. Bij het ophalen van de biljetten was geen openlijke controle merkbaar. Het verzamelen gebeurde de bank voor bank, zodanig dat het geheel ordelijk en overzichtelijk verliep.

Een der gedelegeerden zonder stemrecht vroeg tijdens de candidaatsbespreking of de gasten (zij hadden geen stembiljet ontvangen) de namen van de kandidaten mochten weten.

Na enige aarzeling verklaarde G. KUIJPER dat de lijst 141 namen bevatte en dat het ondoenlijk was deze alle op te lezen. Daarom verklaarde hij zich te zullen beperken tot het noemen van de 31 voorkeurscandidaten, die hij vervolgens snel oplas.

Toen één van de afgevaardigden de opmerking maakte dat het te vlug ging, versnelde KUIJPER het tempo nog aanzienlijk.

Uit het bovenstaande moge duidelijk zijn dat tijdens de besloten zittingen de beveiligingsmaatregelen zodanig waren, dat het voor een onbevoegde niet mogelijk was deze bij te wonen.

IV.

SAMENVATTING VAN DE REDE VAN PAUL DE GROOT.

De internationale politieke situatie.

Het vervroegd bijeenroepen van het 18e congres geschiedde niet omdat de besluiten van het 17e congres (April 1955) onjuist waren of dringend herziening behoeften, maar omdat zich sindsdien op het internationaal-politieke vlak gebeurtenissen van ingrijpende en verheugende betekenis hebben voorgedaan. Op de in begin 1955 bestaande spanning is o.m. door de Genève-conferentie van de Grote Vier in dat jaar, een zekere ontspanning gevolgd. Gerust kan gezegd worden dat sinds de October-revolutie van 1917 de internationale toestand nog nooit zo gunstig geweest is als nu. Waakzaamheid blijft echter geboden, getuige de herbewapening van West-Duitsland en het verbod van de K.P.D. De vredeskrachten zijn aanzienlijk versterkt, het socialisme is tot een wereldstelsel geworden. De voormalige koloniale landen volgen een neutrale politiek en de openbare mening is er reeds in belangrijke mate van overtuigd dat de vrees voor Sowjet-agressie ongegrond was. De gebeurtenissen rond het Suez-kanaal bewijzen, dat in onze tijd de oorlog niet onvermijdelijk is. Hoewel de sympathie van de Nederlandse communisten uitgaat naar het Egyptische volk, dat voor zijn souvereiniteit opkomt, moet erop gewezen worden dat ook het Israëliëse volk recht heeft op zelfstandigheid en veiligheid. De C.P.N. deelt het standpunt van de C.P.-Israël, die zich keert tegen het misbruik dat Amerika en Engeland van Israël tegen de Arabische volkeren willen maken.

Het XXe congres van de C.P.S.U.

De voornaamste resultaten van dit congres waren:

1. De vaststelling van het 6e Vijfjarenplan.
2. De verbetering in de buitenlandse politiek van de Sowjet-Unie, waardoor een zekere verstarring van de laatste jaren wordt overwonnen.
3. De afschaffing van de persoonsverheerlijking en het gehele regiem van uiterste centralisatie en beperking van de socialistische democratie - nodig in tijden van burger- en wereldoorlog, doch thans niet meer.
4. De behandeling van enkele theoretische vraagstukken ten doel hebbend nieuwe wegen te banen voor de internationale eenheid van actie van socialist en communisten, voor verdere ontspanning en vrede onder de leuze: "Als de arbeiders één worden, komt er nooit meer oorlog". De ideeën van Lenin zijn hierdoor in een nieuw licht geplaatst en er is een einde gemaakt aan de canonisatie van de uitspraken van Stalin, terwijl sommige daarvan aan kritiek zijn onderworpen.

Het partijcongres moet thans een oordeel uitspreken over de conclusies die het partijbestuur uit de besluiten van het XXe congres heeft getrokken. Deze conclusies zijn neergelegd in de resolutie van het partijbestuur van 10 April 1956, in de inleiding van de algemeen secretaris op de partijbestuurszitting van 23 Juni 1956, in de discussiegrondslag en in de ontwerp-politieke-resolutie voor dit congres.

De C.P.S.U. wenste aanvankelijk de fouten van Stalin huishoudelijk te behandelen. In de - helaas een beetje laat - verschenen resolutie -

lutie van 30 Juni 1956 heeft het Centraal Comité van de C.P.S.U. aan de betekenis van Stalin recht gedaan zonder de zwarte plekken in zijn activiteit en de schadelijke gevolgen daarvan te verbloemen. Tevens is daardoor een eind gemaakt aan allerlei boosaardige interpretaties en laster over de Stalin-kwestie, waarbij gebleken is dat men in tegenstelling tot ons land in de Sowjet-Unie de moed heeft om tot zelfkritiek over te gaan en om gemaakte fouten bekend te maken. Het partijbestuur blijft op het standpunt staan dat de vraag naar de medeverantwoordelijkheid van de huidige Sowjet-leiders aan de fouten van Stalin een interne aangelegenheid is van de C.P.S.U. Het is duidelijk dat de fouten van Stalin niet uit het Sowjet-stelsel als zodanig voortkomen. Immers waarom komen zij dan nu niet meer voor, nu het Sowjet-stelsel juist sterker is geworden?

De persoon van Stalin.

Bij de beoordeling van Stalin's fouten moet in het oog worden gehouden dat het bewustzijn van de mensen niet zo snel van het kapitalisme naar het socialisme omgevormd kan worden als het maatschappelijke bestel zelf. Het partijbestuur blijft stelling nemen tegen de opvatting, dat de kritiek op Stalin diens volledige verguising betekent. Voor de Nederlandse communisten is Stalin niets anders dan de verpersoonlijking van het Sowjet-volk, van het internationale communisme geweest. Er is over deze aangelegenheid thans voldoende gediscussieerd, zodat voorgesteld kan worden er een streep onder te zetten.

De verschillende wegen naar het socialisme.

Voortgezet moet echter worden de kritische bestudering van theoretische en politieke vraagstukken, in het bijzonder dat van de verschillende wegen naar het socialisme. Te dien aanzien moet het C.P.N.-beginselprogram van 1952 nader worden verwerkt en verduidelijkt. In 1946 heeft de C.P.N. zich reeds in deze richting bewegen. De uitvoering van het besluit van het XXe congres van de C.P.S.U. tot het opnemen van contacten met de socialistische partij met als doel eenheid van actie voor het behoud van de vrede, moet thans ook in Nederland met dwingende kracht aan de orde worden gesteld. De moeilijkheden om zelfs maar tot een zakelijk gesprek met de P.v.d.A. te komen zijn echter zeer groot. De P.v.d.A. is een van de weinige socialistische partijen die volkomen anti-communistisch blijft ingesteld en die alle aanraking met de Sowjet-Unie hardnekkig afwijst. De leden van de Protestant-Christelijke werkgemeenschap in de P.v.d.A., die een wat ruimer inzicht tonen, bewegen zich vooralsnog alleen op kerkelijk terrein.

De betekenis van de C.P.S.U.

Hoewel de instelling juist is om niet kritiekloos te staan tegenover wat in de C.P.S.U. en de andere communistische partijen gebeurt, betekent dit niet dat de C.P.S.U. met deze andere partijen gelijk kan worden gesteld. De C.P.S.U. staat aan de spits van de internationale arbeidersbeweging, wat haar ervaringen, haar rol in het wereldgebeuren en vooral wat haar prestaties betreft.

De C.P.N. moet ter verbetering van haar werk rekening blijven houden met de werkmethodes van andere communistische partijen, doch daarnaast mogen de ervaringen van de Nederlandse arbeidersbeweging niet langer genegeerd worden. Ofschoon bepaalde organisatievormen in ons

land veelal in dienst stonden van een reformistische politiek; betekent dat niet dat hiervan niet veel kan worden geleerd.

De politieke lijn van de C.P.N.

De voornaamste doelstelling van de C.P.N. moet in de komende tijd - conform het beginselprogram van 1952 - zijn: het doorlopen van de eerste etappe van de weg naar het socialisme in de Nederlandse verhoudingen t.w. het herstel van de nationale zelfstandigheid door het terugdringen van de Amerikaanse overheersing. De huidige internationale toestand opent hiertoe reële mogelijkheden. Het streven naar nationale zelfstandigheid beweegt zich van het stadium van de propaganda naar dat van de concrete verwezenlijking.

De Amerikaanse overheersing is het meest voelbaar op twee punten: de bewapening en de buitenlandse handel. Het argument dat Nederland de N.A.V.O. nodig heeft voor zijn veiligheid en dat het daarom alle verlangens van zijn Amerikaanse leiding moet inwilligen, houdt geen steek. De rol van Nederland zou er op gericht moeten zijn het eenzijdige karakter van de N.A.V.O. als een door de Verenigde Staten overheerste organisatie op te heffen en de N.A.V.O. te veranderen in een algemene organisatie ter garantie van de veiligheid en de soevereiniteit van alle Europese landen. Het Nederlandse bedrijfsleven moet zich niet langer neerleggen bij de Amerikaanse blokkade van de handel met het Oosten. De K.L.M. heeft hier een gunstig initiatief genomen door het sluiten van een accordé met de Duitse Democratische Republiek. Het herstel van de nationale zelfstandigheid is een levensvoorwaarde voor de nationale economie. Duidelijk is, dat thans meer dan ooit de strijd van de communisten voor de veiligheid, de welvaart en de toekomst van ons land samenvalt met de solidariteit van de C.P.N. met de communistische en arbeiderspartijen in alle landen. Deze internationale solidariteit, die berust op de gemeenschappelijke trouw aan het marxisme-leninisme, zal door niemand kunnen worden verzwakt.

De binnenlandse toestand.

Het was gezien de opzet van dit congres niet mogelijk de economische ontleding van het 17e congres verder uit te werken en de aan de dag getreden tekortkomingen te bespreken. Dit alsnog te doen zal een dringende taak zijn voor de C.P.N. in de komende tijd. Een ding staat echter vast: de wankelbaarheid en de kwetsbaarheid van de huidige conjunctuur is duidelijk zichtbaar. De reactie maakt zich op om niet alleen nieuwe loonsverhogingen tegen te gaan doch ook de koopkracht van de huidige lonen verder te ondergraven. Het is te voorzien dat het komende jaar eren van grote economische, financiële en daarmee gepaard gaande ook van sociale spanningen zal zijn.

Als een nieuw element in de binnenlandse toestand is de koningskwestie aan de dag getreden. Uit de buitenlandse perscampagne treedt een streven van Amerikaanse en hiermede in ons land verbonden kringen aan het licht om de Koningin tot aftreden te bewegen ten gunste van Prinses Beatrix. Het is mogelijk dat dit gepaard gaat met een overwegen van de invloed van Prins Bernhard, wiens (Amerikaanse) sympathieën bekend zijn. Omdat het Vorstenhuis tijdens de oorlog aan de goede kant stond, is het Koningschap op het ogenblik geen strijd-vraag, die de hartstochten beweegt. Het staat te bezien of dit zo blijven zou als Koningin Juliana gedwongen wordt af te treden. Dit zou immers niet anders kunnen worden gezien dan als een gevolg van buitenlandse inmenging met het doel het streven naar vrede en herstel

van de zelfstandigheid van Nederland tegen te gaan.

De positie van C.P.N. en de samenwerking met andersdenkenden.

Was de nederlaag van de reactie bij de verkiezingen van Juni op zichzelf het gevolg van een opschuiving naar links van de massa toch was het effect hiervan onvoldoende. De C.P.N. heeft immers haar positie niet kunnen versterken doch heeft verliezen geleden. De hetze-campagne rondom de persoon van Stalin heeft de partij vooral afbreuk gedaan in die gebieden waar de invloed van de partij het breedst is en zij haar leden en aanhang niet tijdig en niet voldoende heeft bereikt en voorgelicht. Echter hiermede is de teruggang van de partij niet te verklaren. Het antwoord op de vraag waarom de partij de laatste jaren niet verder komt is dat onze partijpolitiek juist is en was maar dat men in de uitvoering daarvan tekort schiet. Vooropgesteld moet hierbij worden dat misschien door de korte tijd van voorbereiding van dit congres, in de discussiegrondslag te veel de nadruk is gelegd op de organisatievraagstukken. Het probleem van de organisatie van de massa-actie verdient de grootste aandacht, echter in verband gebracht met het vraagstuk van de eenheid van de arbeidersklasse. Opportunistische opvattingen bij het streven naar eenheid van communisten en socialistten moeten te allen tijde worden voorkomen. Men komt er niet door het naar de mond praten van de socialistten, door het zoeken naar ideologische compromissen of het verzwijgen van de kritiek op de Amerikaanse elementen in de P.v.d.A. De eenheid moet door kameraadschappelijke contacten en discussies voorbereid worden, waarbij men al voorlichtende moet proberen te overtuigen. Uiteindelijk kan de eenheid eerst tot werkelijkheid worden in de actieve strijd en door de strijd voor de dagelijkse belangen van het werkende volk, de vrede en de nationale zelfstandigheid. Bij de pogingen om een linkse coördinatie (vorm van samenwerking tussen C.P.N., P.v.d.A., en V.V.D.) tot stand te brengen is de grootste soepelheid gewenst. De C.P.N. is bereid alle personen en organisaties, bijv. ook de Socialistische Unie, vergaand tegemoet te komen als het erom gaat gezamenlijk iets te bereiken, door concrete acties of een gemeenschappelijk optreden.

Geen ideologische compromissen.

Op één punt zijn de communisten echter onverzoenlijk, dat is in het erkennen van de noodzakelijkheid van de eigen taak van de marxistisch-leninistische partij: Er kan geen sprake zijn van het prijsgeven van de ideologie of het klassekarakter van de communistische partij. Een discussie daarover is onmogelijk.

De positie van de E.V.C.

De actie voor de arbeiderseisen wordt geweldig geschaad door de verdeeldheid van de vakbeweging. Het wereldvakverbond spant al zijn krachten in om de organisatorische eenheid van de vakbeweging in de gehele wereld te herstellen. In het nationale vlak ondersteunt de C.P.N. met alle krachten het streven van de E.V.C. naar een fusie met het N.V.V. Bedacht moet echter worden dat de eenheid alleen haar doel bereikt als ze de arbeidersklasse en haar organisaties sterker maakt. Dat doel zou niet gediend worden door een eenzijdige liquidatie van de E.V.C. Men kan de eenheid van de vakbeweging niet forceren. Deze zal groeien naarmate ook op politiek terrein de socialistten en communisten elkaar nader komen. Alleen al het gepraat over een liquidatie van de E.V.C. veroorzaakt schade; de C.P.N. moet zich daar-

voor hoeden.

De organisatie van de partij.

Alles wat ten aanzien van de vernieuwing van de organisatie en de werkwijze van de partijleiding wordt overwogen en na rijp beraad zonder overhaasting zal worden toegepast, kan maar één doel hebben: het verlevendigen van het politieke denken in de partij. Ook hier enige punten, waaraan niet geraakt kan en mag worden, t.w.: de marxistisch-leninistische organisatiebeginselen, de eenheid van ideologie en het democratisch centralisme. Het XXe congres van de C.P.S.U. was een machtige impuls tot een fris en levenswekkend denken. De communisten mogen echter nooit vergeten, dat al het goede in zijn tegendeel omslaat en tot een kwaad wordt, wanneer men het overdrijft. Daarom moeten bij de discussies in de afdelingen vóór het congres geuite meningen worden afgewezen, waarin een terugwijken voor de druk van tegenstanders en een afbuigen naar sociaal-democratische opvattingen naar voren traden. Degenen die van de marxistisch-leninistische beginselen zijn afgeweken, mogen echter niet worden afgeslacht, maar getracht moet worden hen die beginselen beter te doen begrijpen. Degenen die onder de indruk van hun geschokte gevoelens de partij verlaten hebben, moeten zo mogelijk teruggewonnen worden.

Oproep tot de partij.

De C.P.N. heeft in de komende tijd een gewichtige - men kan zelfs zonder overdrijving zeggen - een beslissende rol te vervullen. De partij heeft een moeilijke tijd doorgemaakt.

De toekomstige regeringspolitiek dreigt een herhaling te worden van wat in 1951 gebeurde, n.l. een verzwaring van de militaire lasten en consumptiebeperving. Het leidt geen twijfel dat dit op grote weerstand bij de arbeidersklasse en alle werkende mensen zal stuiten.

Het N.V.V. heeft reeds verzet tegen de verlaging van het levenspeil aangekondigd. De stroming die coëxistentie met de socialistische wereld wil, neemt in kracht toe. Een actie voor het verbod van atoomproeven heeft een ongekend breed karakter aangenomen. Verder groeit ook het verzet tegen de kolonialistische politiek ten opzichte van Indonesië. Een bewijs hiervoor vormt het optreden van de Nederlands Hervormde Kerk inzake Nieuw-Guinea.

Bij de moeilijke strijd die de C.P.N. te voeren heeft, moet steeds voor ogen worden gehouden dat de communisten nooit stand zullen kunnen houden als zij niet hand in hand gaan met de communistische beweging in de gehele wereld en met de voorhoede daarvan, de C.P.S.U.

V.

SAMENVATTING VAN DE REDE VAN HENK HOEKSTRA.

De organisatie van de partij.

De taak van het congres is een aantal hoofdlijnen uit te werken ten aanzien van de werkwijze en de structuur van de partij. De partij heeft met het ontwerpen van het beginselprogramma 1952 scheppende arbeid verricht inzake de politieke lijn van de partij. Dit is niet gebeurd wat betreft de organisatie en structuur van de partij, met als gevolg dat bij het bestaan van een in de praktijk juist gebleken politieke lijn, het instrument ontbreekt om de massa's voor het verwerkkelijken van die politiek te winnen.

De organisatieprincipes.

Vooropgesteld dient te worden dat de C.P.N. moet vasthouden aan de leninistische organisatiebeginselen t.w. het garanderen van de eenheid van ideologie op grondslag van het marxisme-leninisme, de erkenning van de noodzakelijkheid van één centrale leiding, kritiek en zelfkritiek en eenheid bij de uitvoering van democratisch genomen besluiten (democratisch centralisme). Het feit dat deze principes onaantastbaar zijn, wil niet zeggen dat de uitwerking en de toepassing ervan op een dogmatische en schematische wijze mag geschieden. Standaardisatie is uit den boze. De C.P.N. heeft bij de opzet van haar partij-organisatie te weinig rekening gehouden met de Nederlandse omstandigheden en te veel gehandeld naar het schema van buitenlandse zusterpartijen. Dit leidde o.m. tot een overdreven centralisatie. Is in tijden van grote spanningen en burgeroorlog een zo centralistisch mogelijke en een militair gedisciplineerde partij - zoals in 1920 aangegeven in de opnemingsvoorwaarden van de Komintern - noodzakelijk, thans moet de C.P.N. zich afvragen of een dergelijke partij-opbouw in overeenstemming is met de huidige taken en omstandigheden.

De positie van de partij-afdelingen.

Het probleem van het ontbreken van zelfinitiatief in de afdelingen - op het congres in 1955 besproken - is sindsdien onvoldoende onderzocht. Er bestaat een te grote afstand tussen het partijbestuur en de afdelingen, d.w.z. tussen de besluitvorming en de uitvoering van de besluiten. Er is in de partij een soort éénrichtings-verkeer van boven naar beneden en er is een onvoldoende verkeer in omgekeerde richting. Bij de uitvoering van de partijpolitiek is het onvermijdelijk dat de afdelingen zelfstandig onderzoeken welke toestanden er ter plaatse zijn. De partij mag niet langer op een algemeen voor alle afdelingen geldend schabloon werken, maar moet het zelfstandig optreden van de afdelingen bevorderen. Het zelfstandig zijn van de afdelingen houdt echter niet in dat elke afdeling op zijn eigen houtje werkt en zijn eigen politieke lijn bepaalt. Dat zou anarchie betekenen. De partij-afdeling behoort de door het congres vastgestelde politiek uit te voeren en te werken onder leiding van het partijbestuur. Deze uitvoering veronderstelt een eigen activiteit van de afdeling, namelijk het winnen van de plaatselijke bevolking voor de politiek van de C.P.N. door iets concreets tot stand te brengen en te strijden voor haar belangen. Daarom kan er niet van boven af gedecreteerd worden en moet er een voortdurende uitwisseling van ervaringen zijn tussen het partijbestuur en de afdelingen. In de afgelopen periode zijn bijv. in Rotterdam en Den Haag duidelijke successen geboekt bij de opbouw van de partijorga-

nisatie. Er zijn echter ook steden waar de partij niet vooruit gaat en waar ongewenste toestanden in de partij-organisatie bestaan. In Amsterdam zijn er bijv. nog steeds afdelingen die geen of zeer zwakke besturen hebben. Het bestaan daar van een 50-tal afdelingen heeft een versnippering van kader ten gevolge. Dergelijke verschijnselen vallen ook op te merken in bijv. Groningen en Utrecht.

In een aantal Amsterdamse partij-afdelingen zijn de partijgenoten naar aanleiding hiervan tot de conclusie gekomen dat het nodig is om - zoals voorgesteld in de discussiegrondslag - het partij-apparaat te vereenvoudigen door samenvoeging van afdelingen.

De samenstelling van de afdelingsbesturen.

Een communistische partij kan niet werken zonder leiding. De afdelingsbesturen in de C.P.N. bestaan vaak alleen maar formeel en zijn in de praktijk niet meer dan een groepje actieve werkers wier activiteit voornamelijk intern gericht is. Het is echter niet goed alleen maar die partijgenoten als bestuurders te hebben, die tijd hebben om actief aan het partijwerk deel te nemen. Het is ook nodig in de besturen mensen op te nemen die grote invloed onder de bevolking hebben omdat ze werken in andere organisaties bijv. de vakbeweging, culturele organisaties of de gemeenteraad. Het is een onjuiste situatie dat er bijv. in Amsterdam in afdelingen waar soms verschillende vrijgestelden of partijbestuurders wonen, geen afdelingsbestuur bestaat.

De bedrijfsafdelingen.

De partij is er niet in geslaagd om goed functionerende bedrijfsafdelingen op te richten. Doordat een normaal en regelmatig contact tussen de partijgenoten in het bedrijf veelal onmogelijk is, moet dit in de avonden geschieden en dan stuit men weer op het probleem van het ver uit elkaar wonen van de partijleden. Zodoende functioneert de bedrijfsafdeling niet goed en ontstaat de situatie dat goede communisten in de bedrijfsafdeling hun activiteit niet kunnen ontplooiën, terwijl terzelfdertijd de buurtafdeling waarin zij wonen een gebrekkig bestuur heeft. Met het in de discussiegrondslag aan de orde stellen van de werking van de bedrijfsafdelingen is niet bedoeld af te zien van het werk van de partij in de bedrijven door zonder meer de bedrijfsafdelingen op te heffen. De opzet is slechts het probleem van het bedrijfswerk van de partij ter discussie te stellen. Het congres behoeft hierover nog geen beslissing te nemen. Na het congres zal een onderzoek worden ingesteld naar betere werkmethoden om ervaring op te doen.

De gedachte om onmiddellijk over te gaan tot opheffing van de bedrijfsgroepen, is onjuist. Men kan niets afschaffen voor men de zekerheid heeft er iets beters voor in de plaats te krijgen.

De bedrijfskranten.

Het blijft noodzakelijk bedrijfskranten uit te geven, waarin gepoogd moet worden om de arbeiders voor te lichten over algemene en politieke vraagstukken. De mening van sommige partijgenoten dat de bedrijfskranten geheel afgestemd moeten zijn op de toestanden in het bedrijf zelf, lijkt niet juist. De belangenbehartiging in het bedrijf is een taak voor de vakbeweging. De partijgenoten in de bedrijven moeten de besten zijn onder degenen die optreden voor de dagelijkse belangen van de arbeiders in de vakbeweging, kernen en ondernemingsraden.

Het contact tussen partijbestuur en de afdelingen.

Het is nodig dat de partijbestuurders meer naar de afdelingen gaan om in de ledenvergaderingen de partijpolitiek te bespreken en de toepassing daarvan, rekening houdende met de plaatselijke bijzonderheden, te bevorderen. Bij de congres-voorbereiding is gebleken van welke betekenis het directe contact tussen partijbestuur en de afdelingen is.

De partijraad.

Er is maar één algemene leiding in de partij en dat is het partijbestuur. Met de in de discussiegrondslag voorgestelde partijraad is niet bedoeld een tweede centrale instantie te scheppen. De opzet van de partijraad is een orgaan te vormen, waarin op zo snel mogelijke wijze - met vertegenwoordigers van de districten en op ander gebied, bijv. in de massa-organisaties, werkzame partijgenoten - beraadslaagd kan worden over het landelijke, propagandistische en organisatorische werk.

Het partijbestuur.

De opvatting dat in de samenstelling van het partijbestuur ook het vertegenwoordigd-zijn van de verschillende districten tot uitdrukking moet komen, is onjuist. Het partijbestuur heeft als centrale leiding tot taak de congresbesluiten uit te voeren en de partij politiek en organisatorisch te leiden. Daarom moeten de bekwaamste partijgenoten er zitting in hebben en mag het vertegenwoordigingselement er geen rol in spelen. Het partijbestuur zal zich nog grondiger moeten inwerken in de grote vraagstukken, zoals de economische positie van ons land en de internationale en nationale politieke verhoudingen. Het zal vaker bijeen dienen te komen dan tot nu toe het geval was en het zal kleiner kunnen zijn. Ook de werkmethode van het partijbestuur dient te worden vereenvoudigd. Het dagelijksbestuur kan worden gevormd door een aantal partijbestuursleden die direct verantwoordelijk worden gesteld voor de uitvoering van de besluiten. Het is dan niet nodig de partijbureaux te handhaven, die thans deze uitvoering ter hand nemen en ook het partijsecretariaat, dat de veel tijd-vergende behandeling van allerlei hangende zaken was toegewezen, zal kunnen worden opgeheven. Een en ander zal een einde maken aan allerlei verwarrende instructies van verschillende instanties en bureaux in de partij.

De districtsbesturen.

In plaats van een doorgeef-centrale van instructies moeten de districtsbesturen worden tot coördinatie-organen van de activiteiten in het district. Zij zullen dan ook kleiner kunnen zijn.

Geen definitieve beslissingen.

Definitieve organisatievormen kunnen echter eerst worden ingevoerd door middel van nieuwe statuten, die op het volgende congres goedgekeurd moeten worden.

De reacties in de partij n.a.v. de Stalin-kwestie.

Allereerst moet duidelijk worden uitgesproken dat het XXe congres van de C.P.S.U. zich niet uitsluitend heeft beziggehouden met de Stalin-kwestie -

kwestie. Veel van de grote positieve betekenis van het congres is echter door deze kwestie tijdelijk op de achtergrond geraakt. In de ledenvergaderingen ter voorbereiding van het congres is een grote eensgezindheid over de stellingname van de C.P.N. t.a.v. de gebeurtenissen in de Sowjet-Unie aan de dag getreden. Erkend moet echter worden dat tijdens de hetze-campagne van de partij-vijanden i.v.m. de Stalin-kwestie, ook een aantal gebreken in de partij aan het licht is getreden. Deze gebreken moeten nauwkeurig worden onderzocht, omdat ze zonder twijfel ook in het verleden van invloed zijn geweest op het werk in de partij. Er waren partijgenoten die zich wankelmoedig toonden tegenover de vijandelijke campagne en er waren er zelfs die na de kritiek op Stalin beschaamd meenden, dat de partij er beter het stilzwijgen toe kon doen. Zij vergaten dat de C.P.N. zich voor niemand behoeft te schamen. Immers de waardering van de partij voor de persoon van Stalin vond haar grond in de solidariteit met de Sowjet-Unie en het socialisme. Natuurlijk betreuren de Nederlandse communisten alle fouten die er gemaakt zijn. De partij zal er voor zorgen, dat dergelijke fouten in ons land niet gemaakt kunnen worden.

In de discussiegrondslag is ontkend, dat in de C.P.N. onrechtmatigheden jegens afzonderlijke personen hebben plaats gevonden. Dit heeft betrekking op het werk van het partijbestuur. In verschillende partijafdelingen zijn wel dergelijke onrechtmatigheden voorgekomen. Het partijbestuur zal deze kwesties moeten recht zetten.

De betekenis van het leiderschap.

Het is onjuist de kritiek in de Sowjet-Unie op de persoonsverheerlijking van Stalin automatisch op de C.P.N. toe te passen. Men komt daar door tot overdrijvingen en gaat de betekenis van de rol van leiders in de communistische partij onderschatten. In de collectieve leidingen - die er in de C.P.N. altijd bestonden - hebben de leiders een belangrijke taak in de opvoeding van het collectief en in het leiden van de strijd. De bekwaamste van een team moet de aanvoerder zijn. Zonder een aanvoerder heerst er anarchie.

Waakzaam blijven.

Uit het feit dat Stalin een te grote vrees voor spionnen bezat, kan niet worden afgeleid dat de C.P.N. het met het betrachten van de waakzaamheid ook wat kalmer aan zou kunnen doen. Niet vergeten mag worden dat in de nieuwe begroting de post voor de B.V.D. wederom verhoogd is. Er bestaat dus geen reden tot verslapping van de waakzaamheid.

De leidende taak van de communistische partij.

Bij de discussie over de Stalin-kwestie waren er partijgenoten die meenden, dat de in de communistische partijen aan de dag getreden gebreken aanleiding moesten zijn tot het prijsgeven van de leninistische partijbeginselen. Zij betoogden feitelijk, dat de C.P.N. een sociaal-democratische partij zou moeten worden. Er waren partijleden die meenden, dat in de discussiegrondslag te fel tegen de vertolkers van dergelijke gedachten was opgetreden en dat dit niet bevorderlijk kon zijn voor het tot standbrengen van de eenheid van de arbeidersklasse. Deze partijgenoten vergeten, dat de partij bij het streven naar de eenheid van de arbeidersklasse en bij het vormen van een bondgenootschap van alle anti-Amerikaans ingestelde krachten in Nederland, haar eigen rol moet spelen. De communistische partij - de enige die als inspirator kan

optreden - zal haar leidende rol pas kunnen vervullen als zij ideologisch en organisatorisch een hechte eenheid vormt. De partij zal hierbij de strijd tegen burgerlijke en reformistische opvattingen niet mogen schuwen.

Vrijheid naar communistische opvatting.

In de communistische partij bestaat vrijheid van kritiek en meningsuiting. Maar de communisten ontzeggen ieder de vrijheid om binnen de partij de ideologische of organisatorische principes aan te vallen of te ondermijnen. Discussies vinden niet plaats om de discussie zelve, maar hebben ten doel tot actie te geraken en zij moeten leiden tot besluiten. De vrijheid van discussie kan ook niet in twijfel worden getrokken door het feit, dat er discipline verwacht wordt bij de uitvoering van de genomen besluiten. Ondanks uiteenlopende meningen over vele problemen is het mogelijk en ook beslist noodzakelijk, dat binnen de partij een gemeenschappelijk ideologisch standpunt wordt ingenomen en dat de politieke lijn eensgezind wordt uitgevoerd.

De taak van het congres.

Het congres moet de hoofdlijnen van de nieuwe werkwijze van de partij bepalen. Het hoeft deze niet tot in alle details uit te werken. Het gaat niet om formele maatregelen, het gaat om een werkelijke vernieuwing.

VI VERKIEZING EN SAMENSTELLING CONGRES-COMMISSIES.

De verkiezing van het presidium, de kandidatenbesprekingscommissie, de mandatencommissie, de amendementencommissie en de stemtelcommissie geschiedde als volgt:

In snel tempo maakte Gerben WAGENAAR de voordracht van leden voor deze commissies, zoals deze door de partijleiding opgesteld was, bekend. Daarna werd de gedelegeerden, die met deze voordracht instemden verzocht de groene mandaatkaarten op te steken.

Na deze stemronde der vóórstemmers - zo werd bekend gemaakt - konden de tegenstemmers op dezelfde wijze van hun niet-accord gaan met de voordracht blijk geven. Begrijpelijkwijze wenste niemand het risico te lopen als enige tegenstemmer temidden van het congres te staan. Niemand stemde dus tegen, zodat de commissies conform de voordracht van de partijleiding met algemene stemmen verkozen werden verklaard.

In bijlage 6 is een overzicht gegeven van de samenstelling van de congres-commissies.

VII. DISCUSSIES n.a.v. DISCUSSIEGRONDSLAG, ONTWERP-RESOLUTIE en INLEIDINGEN DE GROOT en HOEKSTRA. - BEANTWOODRING DISCUSSIES DOOR HENK HOEKSTRA.

1. Els (Elsina) van KEEKEM-COERTS (28-8-'04), district Centraal Gelderland.

In de discussiegrondslag niet gesproken over persoonsverheerlijking, die zich in partij zou kunnen voordoen - gaat te veel uit van gedachten: wij zijn van smetten vrij. Hoe moet kleiner pb. (partijbestuur) contact onderhouden met alle afdelingen? In verband met het gevaar voor infiltratie moet tegen lichtvaardig aannemen van nieuwe leden worden gewaarschuwd. Meer steun van pb. aan gemeenteraadsleden gewenst. De massa-organisaties niet voorbarig opheffen. De N.V.B. is de enige progressieve vrouwenbeweging - zij het te weinig een werkelijke massa-organisatie.

2. Friedl (Siegfried) BARUCH (17-2-'05), district Amsterdam, lid pb.

Met in achtneming van democratisch centralisme moet scherp worden toegezien, dat partij-democratie gehandhaafd wordt - er kan slechts één politieke partijlijn zijn, niet één van het pb. en één van de basis. Velen willen ons niet als nationale kracht zien - onze instemming met buitenlandse politiek van de Sowjet-Unie wordt echter niet alleen bepaald door onze solidariteit, maar ook door zorg voor welzijn van eigen vaderland. Meer aandacht voor boerenvraagstukken - op platteland wint de C.P.N. sympathie.

3. Eveline TUYNMAN (18-2-'25), district Amsterdam.

Resolutie van Centraal Comité van C.P.S.U. van 30 Juni j.l. geen juiste en bevredigende analyse van oorzaken van persoonsverheerlijking, zoals in discussiegrondslag gesteld - dit in strijd met gestelde in resolutie pb. van 10 April: partij zal zich onthouden van beoordeling zaken welke zich aan onze waarneming onttrekken. Weet niet of periode van persoonsverheerlijking wel is afgesloten. Waarschuwde tegen schematisme in de partij.

4. Frits DRAGSTRA (6-10-'27), district Limburg.

Met discussie zaak Stalin nu stoppen. Scholing ook over alledaagse problemen en niet alleen theorie. Aandacht voor situatie in mijnen ook in verband met het optreden van de (onaanvaardbare) K.S.G. Eenheid van optreden K.A.B., C.N.V. en N.V.V.-mijnwerkers mogelijk. Kath. mijnwerkers zijn tegen het mandement.

5. Gerard Gilles GEELHOED (4-8-'20), district Amsterdam, lid pb.

In partij bestaat ruime gelegenheid tot persoonlijk denken en uitwisseling van mening - echter op grondslag democratisch centralisme. Eerste eis: eenheid in partij. Opvattingen als van A.HOMMA, kenbaar uit diens ingezonden brief aan "De Waarheid" leiden tot anarchisme. Geen persoonsverheerlijking in partij. Belangrijke leiders mogen geëerd worden. Massa is weinig politiek geïnteresseerd.

6. Henk (Hendrik) KNUISTINGH NEVEN (19-10-'19), district N.Holland-Noord.

Geheel eens met discussiegrondslag en inleidingen. Wenst naast
- theoretische -

theoretische scholing ook scholing over actuele problemen. Stemmenverlies te wijten aan Stalin-affaire. Werken in burgerlijke organisaties noodzakelijk - daarin echter geen communistische propaganda voeren maar voor de eigen belangen van de organisatie opkomen.

7. Aad (Adrianus) de VRIES (25-2-'15), district Utrecht.

Congres onvoldoende voorbereid - er had een behoorlijke beschrijvingsbrief moeten verschijnen. Nieuwe partijgenoten niet direct te zwaar belasten. Verwarring na XXe congres C.P.S.U. heerste vooral onder de intellectuelen in de partij.

8. Johan Hendrik BAKHUYNS (4-12-'21), district Den Haag.

Paul de GROOT besteedde in de discussiegrondslag te veel aandacht aan organisatie-problemen. Opheffing bedrijfsafdelingen verdient instemming. Activisten te druk bezet om aan werk in massa-organisaties deel te kunnen nemen. Samenvoeging kan verbetering brengen. Congres dient hierover wel een besluit te nemen.

9. Wim MANS (6-6-'15), district Zaanstreek.

Om succes te bereiken bij de massa moeten wij taal van volk leren spreken - de P.v.d.A. kan in dit opzicht tot voorbeeld strekken - niet sectarisch, niet te veel als communisten optreden - echter niet reformistisch worden. Instructie-orgaan, ook voor gemeenteraadsleden, noodzakelijk.

10. Dries (Andries) KORLAAR (25-8-'09), district Amsterdam.

Overwegende bezwaren tegen opheffing bedrijfsafdelingen - vorig congres achtte bedrijfsafdelingen nog van grote waarde - vanwaar die plotselinge ommekeer - degenen die met bedrijfswerk niet bekend zijn, matigen zich toch oordeel over wel of niet opheffen aan - bedrijven: enige terrein, waar gesprek met andersdenkenden mogelijk is. Er moeten nieuwe bedrijfsafdelingen komen.

11. Jan (Johannes) PIEETE (7-5-'21), district Rotterdam.

Waar met enthousiasme gewerkt wordt, zie b.v. Rotterdam, is winst voor partij mogelijk. Succes in Rotterdam mede ten gevolg van acties in bedrijven, Wilton bouwvakken e.d. - openlijk als communist optreden is noodzakelijk. Verlies wordt te veel op rekening Stalin-kwestie geschreven. Deze kwestie te veel met buitenstaanders bediscussieerd.

12. Johannes Hendrikus Wilhelmus van ESCH (20-9-'31), district N.Brabant.

Bij Philips-Eindhoven veel succes bereikt met bedrijfskrant. Dit toch niet voldoende uitgebuit. Bedrijfsafdelingen moeten worden opgeheven - zij zijn in Brabant dood. Praten over liquidatie E.V.C. heeft reeds tot opheffing van kleine E.V.C.-afdelingen geleid. Dit is fout. Stalin-kwestie niet als kapstok gebruiken.

13. Jules de LEEUWE (7-7-'13) district Den Haag.

Wanneer zijn ongerechtigheden in S.U. begonnen? - verklaring in resolutie C.C. C.P.S.U. van 30-6-'56 over persoonsverheerlijking is onvoldoende - dit is nog geen afgesloten kwestie. Partij heeft in afge-
- lopen -

lopen jaren steeds onvoldoende opklaring over vraagstukken gegeven - dit mede oorzaak van teruggang. In ontwerp resolutie gestelde betreffende afwezigheid handelscontacten Oost-West onjuist - er zijn wel contacten, hoewel onvoldoende.

14. Jan van DELDEN (23-3-'93), district Amsterdam.

Is voor opheffing bedrijfsafdelingen - goed werkende zijn mogelijk te handhaven. Men mijdt hem als communist niet. Meer aandacht voor de jeugd in de partij gewenst.

15. Otto KASPELS (16-3-'08), district Drente.

Vroeg aandacht voor werving t.b.v. "De Waarheid". Meer contacten met boeren noodzakelijk. De artikelen in "De Waarheid" brengen hen nog niet in beweging.

16. Hendrik HELMERS (27-11-'16), district Amsterdam.

Bedrijfsafdelingen kunnen worden opgeheven - organisatie aan interne toestand aanpassen (zéér verwarde en onsamenhangende discussiebijdrage).

17. Gerard BRUINSMA (25-7-'15), district Twente.

Blijvend naast elkaar bestaan van E.V.C. en N.V.V. is ongewenst - echter onmiddellijke liquidatie E.V.C. zou funest zijn.

18. Rinus (Marinus) van der STEEN (26-1-'21), district Utrecht.

Bedrijfsafdelingen in Utrecht niet levensvatbaar gebleken - organisatorische en politieke werkzaamheden van bedrijfsafdelingen mogelijk te scheiden. De voor overgang naar het N.V.V. gestelde voorwaarde: herstel van de vakbondsdemocratie in het N.V.V., moet de E.V.C. laten vallen.

19. Gerrit STERKMAN (21-12-'01), district Rotterdam.

Bedrijfsafdelingen mogen niet opgeheven worden. Bij Wilton-Feijenoord zeer goede resultaten, ook m.b.t. eenheid van actie. Aan de "Karel Doorman" zijn miljoenen verspild. Arbeiders werken daaraan met tegenzin.

20. Hendrik Jan HOGEN STOEVENBELT (6-2-'13), district Amsterdam.

Critiek op punten in discussiegrondslag, betrekking hebbende op Stalin-affaire. Democratisch centralisme mag niet leiden tot oefenen van druk van boven naar beneden - partijbestuur staat thans geïsoleerd, de basisafdelingen moeten voortdurend hun aandeel bijdragen aan de vaststelling van de partijpolitiek.

21. Willem NEVEN (15-7-'10), district Amsterdam.

Wij schrikken anderen af door agressieve toon - de artikelen van Marcus BAKKER in "De Waarheid" zijn te sarcastisch. Politieke

lijn juist, maar uitvoering hapert.

22. Han (Henry) BINDELS (30-4-'23), district Haarlem.

Alle pogingen bedrijfsafdelingen Hoogovens te organiseren mislukt. Daarom is het beter bedrijfsafdelingen op te heffen. Door hoogconjunctuur ontvangen arbeiders meer loon, maar ten koste van ondraaglijk lange werktijden.

23. Jisk(e) KNIJPSTRA (4-9-'18), district Den Haag.

Politieke lijn juist maar organisatie bij uitvoering gebrekkig. Afstand tussen pb. en afdelingen is reeds kleiner geworden.

24. Siem (Simon) GROENENDIJK (25-1-'05), district Rotterdam.

Samenvoeging afdelingen juist maar letten op plaatselijke omstandigheden. Bedrijfsafdelingen geleidelijk opheffen. Gebrek aan kader. Succes in Rotterdam voornamelijk te danken aan samenwerking met N.V.V.-ers. Partij mag partijgenoten, die in massa-organisaties werken niet loslaten.

25. Toon (Antoine) CAPEL (11-2-'26), district N.Holland-Noord.

Uitte heftige critiek op Paul de GROOT - diens toon is afstotend; heeft voorspellingen gedaan, (o.m. in 1946: over tien jaar zou socialisme in Nederland gevestigd zijn), die niet uitkwamen. De GROOT te veel op de voorgrond. In andere partijen is de voorzitter de eerste man, in de C.P.N. de secretaris. Hij wordt te veel op voetstuk geplaatst. Is nooit op zijn plaats in 2e Kamer en neemt het niet zo nauw met behartigen belangen van zijn kiezers. Zijn toon tegen intellectuelen is te scherp.

26. Nico (Nicolaas) LUIRINK (30-9-'12), district Amsterdam, secretaris werkkommissie v.d. Nederlandse Vredesraad.

Sprak hoofdzakelijk over het communisme en het vredeswerk.

27. Frits (Johannes Frans) REUTER (19-2-'12), district Amsterdam, lid pb., voorzitter E.V.C.

Vraagstuk eenheid in vakbeweging is in de partij op negatieve wijze aan de orde gesteld. Is geen kwestie van spontaniteit. Eerst voorwaarden scheppen, voor eenheid vakbeweging moet de partij hieraan medewerken. In de komende tijd zijn botsingen te verwachten - tegenstellingen tussen N.V.V., K.A.B. en P.v.d.A., K.V.P. zullen zich verdiepen.

28. Gerrit de VRIES (13-3-'03), district N.Holland-Noord.

De partij heeft zich van de tuinders geïsoleerd door onjuiste crisis - voorspellingen - aandacht moet worden geschonken aan de problemen van de gehele agrarische bevolking niet alleen aan die van bepaalde categorieën b.v. de landarbeiders.

29. Berend BLOKZIJL (29-12-'18), district Amsterdam.

Het door de partij gestelde minimumprogram van eisen in de sociale sector is van groot belang in de strijd voor verbetering van het levenspeil. De reactie wil de - ten behoeve van de boeren - in te voeren verhoging van de consumentenprijs ten laste van de arbeiders doen komen - door goede voorlichting moet voorkomen worden, dat arbeiders en agrariërs tegen elkaar worden uitgespeeld.

30. Joop (Johannes) HESSELMAN (15-1-'21), district Zaanstreek.

De algemene opvatting in Zaanstreek is: streep zetten onder discussie Stalin-kwestie. In bedrijfsafdelingen moet wel een politiek maar geen organisatorisch verband tussen de partijen bestaan. Vereenvoudiging partijapparaat gewenst.

31. Gerrit VERRIPS (18-12-'28), district Gooi en Eemland.

Partij moet grondwettelijke vrijheden verdedigen, dus ook vrijheid van onderwijs. Openbaar onderwijs in de verdrukking; in 300 gemeenten bestaan geen openbare scholen. Afdeling moet belangen openbaar onderwijs behartigen. In onderwijskringen is samenwerking met P.v.d.A.-ers mogelijk.

32. Hindrik SCHUUR (9-2-'12), district Groningen.

Stemmenwinst in Groningen te danken aan acties voor verbetering positie arbeiders. Het landbouwvraagstuk niet aan enkele partijgenoten overlaten. N.V.V.-ers thans strijdbaar. Moeten naar hen luisteren, niet onze wil opleggen. In Groningen is de Stalin-affaire nooit een ernstige kwestie geweest.

33. Antoon de HEUS (24-8-'15), district Gooi en Eemland.

Waar deze goed werken, bedrijfsafdelingen niet opheffen.

34. Wim (Willem) van 't SCHIP (22-6-'18), district Amsterdam, lid pb.

Te veel in eigen kring werken oorzaak van achteruitgang te Amsterdam. Partij was daar niet goed georganiseerd en georiënteerd. Reeds is verbetering zichtbaar. Leuze "Eenheid tegen Romme" is juist - discussie - grondslag in Amsterdam alom aanvaard, hoewel er wel enige critiek op was. Districtsleiding is teveel "doorgeef-bureau".

35. Willem KREMER (7-11-'18), district Drente.

In Emmen bestaat een zekere samenwerking met P.v.d.A. en V.V.D. Houding partij maakt contact vaak moeilijk.

36. Dr. Ben (Benjamin) POLAK (12-9-'13), district Amsterdam.

Verklaart met enige schroom te spreken omdat hij als gevolg van het conflict met de partijleiding enige jaren buiten de partij heeft gestaan - verheugd nu echter weer aanwezig te zijn. Bepalen politieke lijn niet het moeilijkst, wel de uitvoering. Als medicus verplicht erop te wijzen dat partij kader veelal overbelast is. Scholing dringend nodig.

Partij moet een taal leren spreken, die ook anderen verstaan. Die in polemieken van "De Waarheid" met "De Groene Amsterdammer" was verkeerd. De partij kan wel een streep zetten onder de discussie over Stalin - er zijn echter nog duizenden die niet bevredigd zijn. Intellectuelen zullen moeilijk benaderbaar blijven. Opheffing wetenschappelijkbureau is te betreuren.

37. Freek (Frederik) de VRIES (31-1-'29), district Amsterdam.

Verwacht dat opheffing bedrijfsafdelingen niet zal doorgaan. Argument dat buurtafdelingen versterkt zouden worden niet roebel. Geregeld onderling contact van communistische arbeiders in zelfde bedrijf noodzakelijk.

38. Maud (Maurits) BOSCHART (28-3-'05), district Rotterdam.

Vooruitgang te Rotterdam mede te danken aan optreden bedrijfsarbeiders en bedrijfsafdelingen. Eensgezinde strijd met N.V.V.-ers mogelijk.

39. Theun (Theunis Uilke) de VRIES (26-4-'07), district Amsterdam, lid pb.

De discussiebijdrage van de schrijver Theun de VRIES, die qua inhoud en voordracht ver boven het peil van de andere bijdragen uitstak bezorgde hem een ovatie van het congres. Vele congressisten hebben de strekking ervan echter nauwelijks begrepen. De discussiebijdrage is in verkorte vorm opgenomen in bijlage 4.

Beantwoording van de discussies door Henk HOEKSTRA.

In de discussies zijn vele onderwerpen aangesneden, van groot nut voor de partij. Er zijn ook opmerkingen gemaakt, waarmede de partijleiding het niet eens kan zijn. Vertrouwd mag worden dat de congressisten deze zelf zullen onderkennen, zodat het niet nodig is hier verder op in te gaan. Enkele discussianten hebben gesteld dat de uitspraak van de partijleiding in de discussiegrondslag: - de resolutie van het CC-C.P.S.U. van 30-6-'56 geeft een juiste en bevredigende analyse van de oorzaken en de gevolgen van de persoonsverheerlijking - zich niet verdraagt met de stellingname in de resolutie van 10-4-'56, waarin verklaard wordt dat de C.P.N. geen stelling zal nemen over interne zaken in andere landen die aan de beoordeling ontsnappen. Deze partijgenoten vergeten dat in de resolutie van de C.P.S.U. een principiële analyse van de oorzaken van de persoonsverheerlijking wordt gegeven en dat de partij daar wel degelijk een oordeel over moet uitspreken. Zij die dit niet willen, die het "naadje van de kous" willen weten, begeven zich juist op een terrein waartegen in de resolutie van 10-4-'56 stelling wordt genomen. Zij doen afbreuk aan de geslotenheid van het front met de C.P.S.U. tegen de vijanden van het socialisme.

Gezien de veelheid van inzichten omtrent de verbetering van de partij-organisatie is het niet nuttig dat het congres reeds definitieve besluiten neemt. Gewaarschuwd moet worden tegen verzwakking van het werk van de communisten in de bedrijven. De volledige ondersteuning van de politieke resolutie bewijst dat het congres in de hoofdzaken en inzake de richtlijnen voor de toekomstige strijd eensgezind is. Er geldt maar één parool: aan het werk, in de strijd!

VIII. VERSLAG AMENDEMENTENCOMMISSIE DOOR Harry VERHEY, DISCUSSIE, STEMMING OVER DE ONTWERP-RESOLUTIE EN CONGRESBESLUIT.

Taak commissie.

De amendementencommissie had tot taak het uitbrengen van advies aan het congres over de amendementen op de discussie-grondslag door de partijafdelingen rechtstreeks bij het partijbestuur ingediend naar aanleiding van een rondschrijven van de partijleiding van begin Augustus 1956.

Voorts het behandelen van voorstellen n.a.v. de op 2 October 1956 in "De Waarheid" gepubliceerde ontwerp-politieke-resolutie - welke voorstellen voor of tijdens het congres door de afgevaardigden waren ingediend.

Werkbijeenkoms commissie.

Toen het congres in de morgen van 6 October 1956 in openbare zitting bijeen was, vond in de foyer van Bellevue een streng besloten werkbijeenkoms van de commissie onder leiding van Nico LUIRINK plaats.

Op enige afstand van de tafel, waaraan de zeven leden tellende commissie (voor samenstelling zie bijlage 6) gezeten was, bevonden zich - onder het genot van enige alcoholica - algemeen secretaris Paul de GROOT en organisatiesecretaris Henk HOEKSTRA. Zij waren kennelijk aanwezig met het doel een oogje in het zeil te houden.

Nadat de commissie besloten had, Harry VERHEY als rapporteur in het congres te laten optreden, ging men over tot de bespreking van de door de afdelingen ingezonden amendementen.

Bij het begin van de beraadslagingen hierover greep Paul de GROOT in. Hij verklaarde, dat het feitelijk onzin was amendementen op een discussiegrondslag te gaan bespreken. De discussiegrondslag had in de voorbereiding van het congres een rol gespeeld en daarmee hield het op.

Na dit voorval werden alleen nog de amendementen op de ontwerp-congresresolutie behandeld.

Het werk van de commissie leidde tenslotte tot een zgn. "Voorstel amendementencommissie". Hierin wordt het congres verzocht enkele ondergeschikte redactionele wijzigingen aan te brengen in de ontwerp-politieke resolutie en daaraan toe te voegen de alinea: "Het partijbestuur zal de definitieve uitwerking van ons beginselprogramma in de geest van de resolutie ter hand nemen". Voorts kwam de commissie tot de opstelling van een zgn. "Besluit" (zie bijlage 5), dat aan het congres zou worden voorgelegd. Daarin wordt een goedkeurend oordeel uitgesproken over de strekking van de resolutie van het CC-C.P.S.U. van 30-6-1956 inzake de persoonsverheerlijking en wordt het partijbestuur gemachtigd tot het nemen van voorlopige maatregelen op het gebied van de partijorganisatie.

Het partijbestuur wordt verder in het "Besluit" opgedragen nieuwe partijstatuten op te stellen en deze aan het volgende partijcongres voor te leggen om langs die weg tot definitieve wijzigingen in de partijorganisatie te geraken.

Behandeling van het verslag van de commissie in het congres.

Op de middagzitting van de tweede congresdag deed Harry VERHEY

een kort verslag van de werkzaamheden van de commissie. Hierbij deelde hij mede, dat de op het congres geuite critiek op het niet toezenden van een zgn. beschrijvingsbrief werd aanvaard. Voorts maakte hij (conform de zienswijze van Paul de GROOT) bekend, dat de commissie de amendementen, die op de discussiegrondslag waren ingediend, niet in behandeling had genomen, omdat dit document bij de aanvang van het congres feitelijk als vervallen moest worden beschouwd. Het was de commissie verder gebleken, dat er enige amendementen waren ingediend, die blijk gaven van onvoldoende vertrouwen in de ontwikkeling van de Sowjet-Unie na het XXe congres van de C.P.S.U.

De voorstellen betreffende de reorganisatie van de C.P.N., stelde de commissie voor in handen te stellen van het nieuwe partijbestuur.

De commissie was van mening, dat dit in de tekst van het zgn. "Besluit" lag opgesloten.

VERHEY liet tenslotte uitkomen, dat het - inmiddels op stencil gebrachte - aan de congresgangers uitgereikte "Besluit" en het "voorstel amendementencommissie" een ieders instemming konden hebben.

* * *

Vervolgens stelde Henk GORTZAK voor om het congresbesluit en de volgens de zienswijze van de commissie geamendeerde ontwerp-politieke resolutie in stemming te brengen.

De vergadering kreeg hierna een rommelig karakter. Eveline TUYNMAN gaf te kennen haar stem tegen het "Besluit" te willen motiveren. Hierop nam Jaap BRANDENBURG het woord. Hij verklaarde, dat het in strijd met de communistische opvattingen omtrent de democratie is om op zulk een moment de discussie nog eens te openen. De aan de orde zijnde punten waren van alle kanten door de gehele partij bekeken en verder diende men vertrouwen te stellen in de door het congres zelf gekozen amendementencommissie. Het ging er, aldus BRANDENBURG, nu alleen nog om te stemmen over wat aan de orde was gesteld.

Henk HOOGEN STOEVENBELD zei, dat hij tegen het besluit zou stemmen omdat hij het niet eens was met het eerste gedeelte. Jules de LEEUWE was dezelfde mening toegedaan, doch verklaarde toch vóór te zullen stemmen.

TUYNMAN, HOOGEN STOEVENBELD en De LEEUWE verklaarden eensgezind, dat zij het niet eens waren met het in het "Besluit" uitgesproken oordeel, dat de resolutie van het CC-CPSU van 30-6-'56 als een juiste en bevredigende analyse van de oorzaken en de gevolgen om de persoonsverheerlijking kon worden gezien.

Stemming over resolutie en besluit.

Het congres geraakte door de heftige discussie steeds meer in verwarring. Eveline TUYNMAN, die krachtig opponeerde tegen GORTZAK's voorstel om tot stemming over te gaan werd afgehamerd.

Vele congresgangers begrepen niet waarover nu eigenlijk precies gestemd moest worden. Door het herhaaldelijk onderbreken van het congres voor rook-pauzes, het voorlezen van begroetingen en de onverwacht ingelaste voorlezing van het verslag van de mandatencommissie, was het congres tenslotte zo murw gemaakt, dat het aan het einde van de middagzitting niet veel moeite kostte om de goedkeuring van het congres te verkrijgen omtrent het in stemming gebrachte congres-"besluit" en de ontwerp-resolutie.

Resultaat van de door het opsteken van de mandaatkaarten, dus niet schriftelijk plaatsvindende stemming was een met algemene stemmen goedkeuren van de ontwerp-resolutie en van het voorstel de discussiegrondslag

als vervallen te beschouwen.

Voorts het met drie stemmen tegen - Eveline TUYNMAN (8-2-'25), Henk HOOGEN STOEVENBELD (6-12-'13) en G. de WIT (alias van Gerrit te KRONNIE; 20-6-'18) - aannemen van het zgn. "Besluit".

In dit tegenstemmen - een voor een C.P.N.-congres uniek gebeuren - kan men een zekere bezorgdheid omtrent mogelijke herhalingen van de persoonsverheerlijking en de aantasting van de democratie in de communistische wereld tot uitdrukking zien gebracht.

* * *

IX. SAMENSTELLING VAN DE DISTRICTSDELEGATIES.

In de eind September 1956 gehouden districtsconferenties werden de hieronder vermelde aantallen gedelegeerden voor het congres aangewezen:

District	g e d e l e g e e r d e n			hiervan konden geïdentificeerd worden
	met stemrecht	zonder stemrecht	totaal	
Groningen	11	7	18	17
Friesland	10	7	17	16
Drenthe	4	7	11	11
Twenthe	9	7	16	16
IJsselstreek	5	5	10	10
Centraal Gelderland	5	6	11	10
Utrecht	7	5	12	12
Gooi en Eemland	8	3	11	10
Amsterdam	-	-	+170	140
Zaanstreek	15	14	29	26
Noord-Holland-Noord	7	6	13	11
Kennemerland	13	4	17	17
Den Haag	27	3	30	29
Rotterdam	24	6	30	30
Zeeland	2	2	4	4
Noord-Brabant	2	7	9	8
Limburg	5	6	11	10
			<u>419</u>	<u>377</u>

X. INLEIDING OVER HET BELEID VAN DE REDACTIE VAN "DE WAARHEID" DOOR
MARCUS BAKKER - DISCUSSIES EN BEANTWOORDING.

Inleiding Marcus BAKKER.

De hoofdredacteur van "De Waarheid", Marcus BAKKER, beperkte zich op deze openbare zitting in zijn inleiding over het redactionele beleid van het partijblad tot het opsommen van een aantal tekorten en gaf verder een korte toelichting op de vooraf aan de congressangereikte "ontwerpresolutie" over "De Waarheid".

BAKKER zei, dat hoewel de laatste maanden de inhoud van de krant reeds in gunstige zin is veranderd, er nog wel het een en ander aan schort. Zo is er bv. onvoldoende aandacht geschonken aan de berichtgeving over militaire aangelegenheden, aan de kwalijke praktijken van de B.V.D. en aan de ontmaskering van de wijze, waarop de kapitalistische groepen in Nederland zich roeren.

Meer aandacht zal worden besteed aan plaatselijk- en sportnieuws en aan de vrouwenrubriek in de krant. De uitgave van speciale plaatselijke edities van de partijkrant, teneinde vollediger tegemoet te kunnen komen aan de bestaande wensen, is om financiële redenen niet mogelijk.

Verder betoogde BAKKER, dat "De Waarheid" in de eerste plaats een politieke taak heeft en dat om deze reden de krant altijd een strijdbaar karakter zal moeten behouden.

Ontwerpresolutie over "De Waarheid".

In de ontwerp-resolutie over "De Waarheid", wordt de meeste nadruk gelegd juist op deze hoofdtaak van de partijkrant.

"De Waarheid", zo zegt de resolutie o.a., moet alle krachten trachten te bundelen, die in verzet zijn gekomen tegen de Nederlandse horigheid aan de Amerikaanse en West-Duitse belangen, terzelfdertijd moet de krant nog indringender duidelijk maken, dat de arbeidersklasse de doorslaggevende factor is in de strijd voor de nationale zelfstandigheid.

"De Waarheid" dient onverpoosd op te komen voor de eenheid in de vakbeweging, waarbij vermeden moet worden de indruk te vestigen dat zij de eenzijdige propagandist zou zijn voor één bepaalde vakbeweging (men leze: E.V.C.). Duidelijk moet blijken, dat de partijkrant strijdt voor de belangen van alle arbeiders, hoe deze ook georganiseerd zijn.

"De Waarheid" moet een werkelijk VOLKSDagblad worden om een grote en brede lezerskring te kunnen verwerven en als voorwaarde hiervoor moet de krant zo geredigeerd worden, dat deze in staat is de meest verschillende categorieën van lezers te boeien en te inspireren.

Het ernstige feit doet zich voor, dat niet beschikt kan worden over voldoende gezaghebbende medewerkers en nieuwsbronnen. De partij dient er naar te streven door financiële bijstand de mogelijkheden in dit opzicht te verbeteren.

De ontwerp-resolutie eindigde met de zinsnede: De hoofdredacteur krijgt de opdracht de werkwijze van de redactie te bezien en alle maatregelen te nemen, die nodig zijn om de aanwijzingen van deze resolutie uit te voeren.

Discussie.

Alle discussies naar aanleiding van BAKKER's inleiding over de krant werden met uitzondering van die van Gerard MAAS gehouden in de eerste besloten zitting van het congres. De discussianten werd hierbij een spreektijdbeperking van 5 minuten per persoon opgelegd. De direc-

teur van "De Waarheid", Cor GEUGJES, werd genoodzaakt zijn inleiding drastisch te bekorten en deze in de vorm van een discussiebijdrage te houden.

1. Gerard MAAS (17-8-'13), district Rotterdam; journalist "De Waarheid".

Volgens de wensen van de massa moet "De Waarheid" een gezinsblad worden. Daarenboven is een regelmatige en zakelijke argumentatie op het politieke vlak noodzakelijk. Gestreefd moet worden naar een juiste en niet overdreven berichtgeving.

De inhoud van de krant is al sinds enige tijd verbeterd.

2. Cor GEUGJES (30-1-'22), directeur van "De Waarheid", lid pb.

Voor het eerst sinds vele jaren is in het eerste kwartaal van 1956 een netto-abonneewinst geboekt, doch nadien zijn wederom verliezen geleden. Het verlies-percentages van abonné's in de afgelopen jaren bedraagt:

1953	15%	1954	11%
1955	7½%	1956 t/m Sept.	3%

De oorzaken van deze weinig rooskleurige toestand zijn gelegen in de bezorging, de gebrekkige werving en vinden mogelijk ook hun grond in de scherpe toon, waarin de hoofdredacteur Marcus BAKKER zijn artikelen stelde.

Het exploitatieverlies is verminderd door verhoogde advertentie-opbrengsten, sterke bezuinigingen en offers gebracht door het gehele personeel. Desondanks verkeert de krant nog in zorgelijke financiële omstandigheden o.m. doordat de partij zijn schulden aan de krant (f 31.000.-) nog niet voldaan heeft.

Voorgesteld dient te worden voor 1-2-1957 - 2500 nieuwe abonné's te winnen en het aantal colportagekranten op te voeren tot 25000 per week.

3. Wim JANSZ (28-3-'07), district Amsterdam.

Er zijn gunstige resultaten behaald in de lopende actie voor het donatiefonds van de C.P.N. dat f 150.000.- moet opbrengen.

4. Nico NOOTENBOOM (16-3-'10), district Den Haag.

De gemaakt grappige wijze waarop Cor GEUGJES zijn beschouwing over de situatie van "De Waarheid" inleide is weinig geschikt om duidelijk te maken in welk een moeilijke toestand de partijkrant verkeert. De kosteloze bezorging van de krant door partijgenoten moet zoveel mogelijk worden bevorderd, omdat dit de partij voordeel oplevert.

5. Gerrit de WIT (20-6-'18)-(alias van G. te KRONNIE), district Amsterdam.

Inhoud en stijl van de krant moeten worden verbeterd.

6. Henk KNUISTINGH NEVEN (19-10-'19), district Noord-Holland-Noord.

Inhoud gaat vooruit; meer plaatselijk nieuws gewenst.

7. Toon van DIGGELE (21-10-'20), district Rotterdam.

Er zal een echte "Rotterdamse Waarheid" moeten komen.

8. Toon NIEMEYER (19-11-'26), district Groningen.

Waarom heeft men het systeem van de Arbeiders Correspondenten

(ARCOR's) laten vallen? De aan de redactie toegezonden berichten worden verminkt geplaatst - of in het geheel niet opgenomen. In Groningen functioneert het ARCOR -systeem redelijk. Met de ontwerp-resolutie kan worden ingestemd.

9. Kees KUIPER (31-7-'00), district Amsterdam.

De omvang van "De Waarheid" moet groter worden. Inhoud is reeds aan het verbeteren. "Het Vrije Volk" is nog scherper van toon dan "De Waarheid". Het een ieder naar de zin maken is niet mogelijk. Het gaat om een betere opmaak.

10. Kees PIJERS (22-12-'29), district Amsterdam, lid van de landelijke werfleiding.

De gehele partij moet meewerken het abonnee-aantal te vergroten. De colportage moet verbeterd worden. De landelijke werfleiding kan inderdaad worden opgeheven.

* * *

Vanwege tijdgebrek verzocht het presidium - daar enkele huitenlandse gasten het woord nog moesten voeren - de overige discussianten hun discussiebijdragen schriftelijk te willen indienen.

Beantwoording discussie door Marcus BAKKER.

BAKKER wees de vele kritiek, die op de toon van zijn artikelen was geuit, vierkant van de hand en bleef van mening, dat het redactionele beleid juist is geweest. Het had bovendien de instemming van het partijbestuur gehad.

De argumenten van Eveline TUYNMAN, Henk HOOGEN STOEVENBELD en Sonja PRINS in hun discussie-bijdragen in de partij-krant noemde hij argumenten van de reactie, die op de scherpste wijze moesten worden bestreden.

De bezorging van de krant door partijgenoten achtte hij niet de enige oplossing. Wat hier of daar succes had opgeleverd was elders mislukt. Het belangrijkste is dat de bezorging plaats vindt.

De werving van nieuwe abonnee's is een zaak die alle aandacht vraagt. Het opsparen van kritiek tot op een partijcongres is een verkeerde methode. Men kan deze gerust voordien uiten. Hieraan zou alle aandacht worden geschonken.

Tot slot deelde BAKKER mede, dat er een aantal schriftelijke voorstellen was binnengekomen tot wijziging of aanvulling van de ontwerp-resolutie. Hij stelde voor bij de hantering van de resolutie met deze voorstellen rekening te houden.

* * *

De stemming van het congres was na de inleiding van Marcus BAKKER, de discussiebijdrage van Cor GEUGJES en het optreden van de andere discussianten bepaald verslechterd.

Vele afgevaardigden waren van mening, dat het vraagstuk van de krant onvoldoende uit de doeken was gedaan. Bij Marcus BAKKER was er ergernis ontstaan over de op hem - ook reeds op de eerste congresdag met name door W.E. NEVEN - uitgebrachte kritiek. Tengevolge van deze situatie ontstond na BAKKER's korte beantwoording van de discussie een nog meer geprikkelde stemming, niet in het minst door zijn hautaine houding.

XI. VERSLAG VAN DE CANDIDATEN-BESPREKINGSCOMMISSIE; DISCUSSIE en BEANTWOORDING.

Verslag commissie.

De candidatencommissie deelde bij monde van Paul de GROOT mede, dat zij het niet wenselijk achtte, ditmaal het verslag van haar beraad over de naar voren gebrachte kandidaten op de gebruikelijke wijze - n.l. met uitvoerige omschrijving van de kwaliteiten en tekortkomingen van de betrokkenen - uit te brengen.

In het verleden was gebleken, dat na bespreking in het commissieverslag van elke candidaat afzonderlijk - ondanks veelal daarin uitgeoefende felle kritiek - tenslotte alles toch bij het oude bleef.

De commissie zou zich er daarom toe beperken het congres bekend te maken aan welke kandidaten naar haar mening de voorkeur diende te worden gegeven. De GROOT verklaarde, dat de commissie er naar gestreefd had uit de ca. 140 gestelde kandidaten een groep te vormen van zodanige samenstelling, dat bij verkiezing daarvan het nieuwe pb. de meest bekwame partijgenoten zou omvatten. Hij meende, dat de commissie hierin met de aanwijzing van de 31 voorkeurscandidaten was geslaagd.

De GROOT over eigen positie.

Hierna reageerde De GROOT op de in de laatste tijd in de partij ten aanzien van zijn persoon uitgeoefende kritiek.

Van verschillende zijden was hem te verstaan gegeven, dat hij te weinig in het openbaar optrad en niet voldoende aandacht besteedde aan zijn werk in de volksvertegenwoordiging. Deze kritiek was wel gegrond, doch een en ander was mede een gevolg van het vele en tijdrovende werk, dat hij voor de partij moest verrichten. Hij hoopte dat het nieuwe pb. hem in de gelegenheid zou stellen de handen wat meer vrij te krijgen. Verder moest men niet vergeten, dat hij het in de toekomst wat kalmcr aan zou moeten doen omdat bij hem de leeftijd enigszins begon mee te spreken.

Bespreking kandidaten door gedelegeerden.

Slechts de stemgerechtigde gedelegeerden kregen de kandidatenlijst, welke op het stembiljet vermeld was in handen.

Voor de bespreking van de kandidaten gaven zich + 25 personen op, waarvan zich naderhand een vijftal terugtrok. Bij deze discussie kwam over de hieronder vermelde personen het volgende naar voren :

1. Paul de GROOT - algemeen secretaris C.P.N.

De heftigste kritiek kwam van - de kort na de bezetting in partij en vakbeweging tamelijk vooraanstaande en oudere partijgenoot - Jan van BORK uit Amsterdam. Hij noemde Paul de GROOT wel niet direct een object van persoonsverheerlijking maar wel van een te grote bewondering. Een verklaring hiervoor kan gevonden worden in het feit, dat hij ver boven zijn mede-partijbestuursleden uitsteekt. Laatstgenoemden zijn zich dit te sterk bewust en zij zijn hierdoor geneigd te veel aan hem over te laten, ja, toonden zich

in het verleden zelfs soms niet in staat bij afwezigheid van de algemeen secretaris beslissingen te nemen. De Groot werkt op zijn beurt die verhouding zelf weer in de hand door een veel te zelfstandig optreden. Voorts moet hij - juist vanwege zijn formaat - goed op zijn woorden letten. Zodoende zal bij foutieve uitspraken, b.v. zijn verklaring enige tijd na de bevrijding dat binnen 10 jaar in Nederland de C.P.N. aan de macht zou zijn, gelijk hij die in het verleden heeft gedaan, vermijden. Uit de zaal kwamen tijdens dit betoog enige protesten. Aanvallen van betekenis werden verder op de persoon van De Groot niet gedaan. De weinige sprekers, die hem verder nog onder de loupe namen lieten zich in het algemeen in goedkeurende zin over hem uit.

2. Marcus BAKKER - hoofdredacteur "De Waarheid"; lid pb.

Vrijwel alle discussianten besteedden aandacht aan de figuur van Marcus BAKKER. Aanvankelijk gingen hierbij de pro- en contra stemmen vrijwel gelijk op. Tegen hem werd aangevoerd een onjuiste, te felle toon in "De Waarheid", gebrek aan soepelheid, zelfingenomenheid en een onjuist reageren op te zijnen aanzien uitgebrachte kritiek. Anderen weerlegden deze aantijgingen en prezen Bakker's kwaliteiten als journalist en zijn bezieling.

Een felle aanval, waaraan persoonlijke rancuneuze gevoelens mogelijk niet vreemd waren, kwam van de zijde van Freek de VRIES uit Amsterdam. Deze bestuurder van het C.P.N.-onderdistrict Overheid te Amsterdam, waarin de communistische ambtenaren zijn georganiseerd, deelde mede, in nog sterker mate bezwaren tegen Bakker te hebben. Hij noemde hem "een over het paard getild jochie" en meende zelfs dat deze uit het partijbestuur "getrapt" moest worden.

De aanwezigen gaven met fluiten en joelen hun misnoegen over deze kritiek te kennen. Later heeft Freek de VRIES - kennelijk onder druk - zijn woorden herroepen.

Een warm pleidooi vóór Marcus BAKKER kwam van de zijde van Willem KLINKENBERG, chef-redacteur van "De Waarheid" te Amsterdam. Hij noemde Bakker een goede kameraad met een enorme zelfdiscipline. In zijn repliek verklaarde Bakker niet in te kunnen stemmen met de tegen hem ingebrachte kritiek. Van enige zelfkritiek was hierbij ter nauwernood sprake. Het is niet uitgesloten, dat de aanval van Freek de Vries een averechtse uitwerking heeft gehad en dat door de grove wijze, waarop deze werd gedaan, potentiële tegenstanders van Marcus Bakker er niet toe kwamen zich tegen hem uit te spreken.

3. Rie LIPS-ODINOT - lid Tweede Kamer; lid pb.

Aan de VRIES, de politiek secretaris van het district Utrecht, verweet Rie LIPS-ODINOT, dat zij zaken uit het partijbestuur aan een buitenstaander had medegedeeld. Op grond hiervan had hij bezwaar tegen haar candidatuur.

Rie LIPS-ODINOT ontkende het haar ten laste gelegde. Zij kon daarmee echter niet de indruk wegnemen, dat in de beweringen van De Vries een kern van waarheid stak. Haar zuster Dora BUNGENER-ODINOT trad nog als pleitbezorgster voor haar op.

4. Freek MEIS - lid Verbondsbestuur E.V.C.; lid pb.

Door Usco van der SCHANS en Wim SWART, beiden uit Groningen,

werd kritiek geleverd op Freek Meis, voornamelijk in verband met zijn houding in een plaatselijk ruzietje in Groningen. Hij zou bij die gelegenheid dictatoriaal zijn opgetreden en zich niet aan afspraken gehouden hebben. Freek Meis weersprak hetgeen beide discussianten beweerden.

5. Henk HOEKSTRA - organisatiesecretaris C.P.N.

Paul de GROOT had in zijn inleiding Henk HOEKSTRA reeds prijzend genoemd. Ook andere discussianten, waarbij Wim JANSZ, hadden niets dan lof voor hem. Uit de vergadering werd nog opgemerkt dat Hoekstra een waardig opvolger van Paul de Groot zou kunnen worden.

6. Theun de VRIES - lid pb.

Gerrit van PRAAG, lid van de Haagse gemeenteraad; meende dat één kunstenaar in het pb. - n.l. J. HAVERMANS - voldoende was. Hij verwachtte, dat het werk voor de partij, het zo belangrijke literaire werk van De Vries zou schaden. Hij achtte een adviserende taak meer geschikt voor hem.

7. Friedl BARUCH, lid hoofdredactie "De Waarheid"; lid pb.

Jules de LEEUWE uit Den Haag noemde Baruch een knap theoreticus, die evenwel geen kritiek kon verdragen. Dit achtte hij een gevaar voor de partij. Hij hoorde z.i. toch wel op de voorkeurslijst thuis.

8. Annie AVERINK - secretaresse N.V.B.; lid pb.

Het werk van Annie Averink voor de N.V.B. achtte Jules de LEEUWE onvoldoende.

9. Siem GROENENDIJK - 1e secretaris C.P.N. Rotterdam; lid pb.

G. van OOSTEROM, vooraanstaand districtsbestuurder uit Rotterdam, ondersteunde Groenendijk's candidatuur van harte.

10. Gerard MAAS - 2e secretaris C.P.N. Rotterdam; lid pb.

Diens candidatuur werd door Van OOSTEROM ook ondersteund.

11. Frits REUTER - voorzitter E.V.C.; lid pb.

Jan van der SMEEDE, organisatiesecretaris van het district Den Haag haalde onjuiste uitlatingen van REUTER aan. Hij wilde Reuter hiermede voor fouten waarschuwen. Reuter's tekortkomingen waren voor hem echter geen reden het met diens candidatuur oneens te zijn.

12. Ab van TURNHOUT - politiek secretaris Twenthe.

Over hem werd opgemerkt dat hij niet altijd even gemakkelijk in de omgang is.

13. Esther TEEBOOM van WEST - raadslid C.P.N. Amsterdam; lid districtsbestuur Amsterdam.

Een afgevaardigde uit Amsterdam verklaarde Esther TEEBOOM graag op de voorkeurslijst te hebben gezien.

14. Gerrit BLOM - lid districtsbestuur Amsterdam.

Usco van der SCHANS en Aad de VRIES vroegen zich af waarom Gerrit Blom geen (voorkeurs-)candidaat was.

BEANTWOORDING CANDIDATENBESPREKING DOOR GERRIT KUIJPER.

Kuijper verklaarde af te zien van een volledige beantwoording. Hij ging slechts op enkele kwesties in en merkte over de hierna genoemde personen o.m. het volgende op:

Paul de GROOT; Van BORK's kritiek betrof een zaak uit het verleden en was op dit congres niet op zijn plaats. Paul de GROOT zal in de gelegenheid worden gesteld meer aan het parlementaire werk deel te nemen. Zulks zal mogelijk worden gemaakt door de taakverdeling in het nieuwe partijbestuur.

Theun de VRIES, er is geen reden om te vrezen dat het literaire werk van De Vries door diens verkiezing tot lid van het pb. in het gedrang zou komen.

Gerrit BLOM; over deze figuur was verschil van mening geweest in de candidatencommissie. Na rijp beraad was besloten hem niet op de voorkeurslijst te plaatsen.

Freek MEIS en Rie LIPS waren reeds zelf aan het woord geweest, daarom behoefde op de te hinnen aanzien uitgeoefende kritiek niet meer te worden teruggekomen.

* * *

XII. VERSLAG MANDATENCOMMISSIE.

Aantal gedelegeerden : 411 waarvan 336 mét en 75 zonder stemrecht.

Aanwezig waren echter 397 personen, waaronder 58 vrouwen.

Er waren derhalve 14 personen niet verschenen, waarvan 8 met kennisgeving.

Gegroepeerd naar leeftijd.

Van de 411 afgevaardigden waren er

85	in de leeftijd van 18 - 30 jaar.
163	in de leeftijd van 31 - 40 jaar.
119	in de leeftijd van 41 - 50 jaar.
34	in de leeftijd van 51 - 60 jaar.
10	in de leeftijd van boven de 60 jaar.

Georganiseerd in de vakbeweging.

In E.V.C. 270 personen.

N.V.V. 27 personen.

K.A.B. 1 persoon.

Algemene Bond van Werkers in het Mijnbedrijf (A.B.W.M.) 3 personen.
Ongeorganiseerd 8 personen.

Georganiseerd in neven- c.q. mantel-organisaties:

Vereniging "Nederland - U.S.S.R." 279 personen.

E.V.C. 270 personen.

N.V.B. 45 personen.

A.N.J.V. 43 personen.

"Verenigd Verzet 1940-1945" 25 personen.

Lezers van "Politiek en Cultuur" - 354.

Georganiseerd in andere organisaties c.q. commissies.

Vereniging van Volksonderwijs	82
Bedrijfskernen	71
Buurtverenigingen	70
Culturele organisaties	58
Sportclubs	42
N.V.S.H. (Ned.Ver. voor Sexuele Hervorming)	30
Oudercommissies	27
Woningbouwcommissies	14
Een Vereniging v. Wetensch. onderzoek (niet is gebleken of hiermee het V.W.O.-Verbond v. Wetenschap. onderzoekers bedoeld wordt).	11
Boeren-, tuinders- of plattelandsorganisaties	6
Studentenorganisaties	4
Ondernemingsraden	3
Middenstandsorganisaties	2
Coöp. vrouwenbond	1
Groene Kruis	1
Montessori-onderwijs	1
Nederlandse dambond	1

Gegroepeerd naar functies in de partij:

Districtsbestuurders 27

Afdelingsbestuurders 82

Leden Provinciale Staten 5

Leden Gemeenteraden 26

Gegroepeerd naar de voornaamste beroepen:

Werkzaam in de bouwvakken	78
in de metaalnijverheid	76
in de graf.industrie	7
in de mijnen	5
in het transportwezen	3
Op kantoren	71
Bij het Rijk of de gemeente	6
Bij het onderwijs	7
Landarbeiders	17
verder waren er huisvrouwen	39
Vrijgestelden (C.P.N.enz)	28
Studenten	4
Analysten	2
Geneeskundigen	1
Notarisklerken	1
Beeldende kunstenaars	1
Artsen	1
Semi-artsen	1
Juristen	1
Apothekers-ass.	1
Letterkundigen	1
Ingenieurs	1
Beeldhouwers	1
Maatschap.werkers	1
Zonder beroep ca.	30.

Aanvang partij-lidmaatschap.

Van vóór 1920 :	7
Uit de jaren 1920 - 1930:	6
1930 - 1940:	76
1940 - 1945:	30
1945 - 1950:	185.
Geendatum opgegeven :	9.

XIII. VERKIEZING PARTIJBESTUUR.

Nadat Ger KUIJPER als woordvoerder van de kandidatenbesprekingscommissie de discussies over de kandidaten had beantwoord, ging het congres over tot de verkiezing van het nieuwe partijbestuur. De kandidatenlijst welke - zoals gebruikelijk bij de C.P.N. - van een streep was voorzien, vermeldde ca. 140 namen. Boven de streep stonden 31 namen van personen, wier candidatuur door de commissie werd gesteund, de zgn. voorkeurscandidaten. Onder de streep volgden de namen van hen, aan wie dit praedicaat niet werd toegekend.

In zijn toelichting op de te volgen stemtechniek bracht Gerben WAGENAAR naar voren, dat elk van de stemgerechtigde gedelegeerden, op zijn stembiljet slechts de vakjes van 31 kandidaten zwart mocht maken. Niet meer, want dan zou het biljet ongeldig verklaard worden.

Na afloop van de stemming, deelde Ger KUIJPER mede, dat de stemtelcommissie nog wel enige uren werk had en dat het z.i. niet verantwoord was de gedelegeerden na drie vermoeiende dagen nog langer op te houden. Hij adviseerde hen dan ook de uitslag van de stemming niet af te wachten, temeer daar de samenstelling van het nieuwe partijbestuur de volgende dag in "De Waarheid" zou worden gepubliceerd. De gedelegeerden volgden allen het advies van G. KUIJPER op en gingen na het slotwoord van Theun de VRIES, ieder huns weegs.

In "De Waarheid" van 8-10-'56 werd - zulks in tegenstelling met wat in 1955 geschiedde - het nieuwe partijbestuur inderdaad in zijn volledige samenstelling bekend gemaakt. De congresgangers konden daaruit zien, dat zij als getrouwe communisten het nieuwe partijbestuur geheel conform de voordracht van de kandidatencommissie i.c. van de aftredende partijleiding hadden verkozen.

* * *

XIV. SAMENSTELLING PARTIJBESTUUR C.P.N.

verkozen op 18e Partijcongres 1956;
 gepubliceerd in "De Waarheid" van 8-10-1956.

Naam:	Geb.datum;	Woonplaats:	Functie:
Annie AVERINK	28. 5.13	Amsterdam	alg.secretaresse N.V.B.
Marcus BAKKER	20. 6.23	Zaandam	hoofdredacteur De Waarheid, lid 2e Kamer.
Piet BAKKER	13.10.25	Ammerstol	pol.secretaris distr. Den Haag.
Friedl BARUCH	17. 2.05	Amsterdam	lid hoofdredactie De Waarheid.
Jaap BRANDENBURG	22. 8.99	Amsterdam	lid 1e Kamer.
Frans BRANDSE (pseud.van Francisco Diaz Bauste)	17. 4.17	Rotterdam	lid hoofdbestuur De Metaal/EVC.
Bertus BRANDSEN	28.10.14	Amsterdam	secretaris E.V.C.
Cor GEUGJES	30. 1.22	Amsterdam	directeur De Waarheid, lid 1e Kamer.
Henk GORTZAK	25. 4.08	Amsterdam	Lid 2e Kamer (fractievoorzitter).
Siem GROENENDIJK	25. 1.05	Rotterdam	1e secretaris distr.Rotterdam.
Paul de GROOT	19. 7.99	Amsterdam	alg.secretaris CPN; lid 2e Kamer.
Harn HAKEN	25. 2.19	Finsterwolde	pol.instructeur Gron., Friesl., Drente.
Jan HAKEN	13.10.12	Amsterdam	lid 2e Kamer.
Rinus HAKS	18. 5.27	Amsterdam	assistent org.secretaris CPN.
Jan HAVERMANS	26.1.92	Amsterdam	beeldhouwer.
Joop HESSELMAN	15. 1.21	Zaandam	pol.secretaris distr.Zaanstreek.
Henk HOEKSTRA	17. 6.24	Amsterdam	org.secretaris CPN.
Tjalle JAGER	7.12.14	Deventer	pol.secretaris distr.IJsselstr.
Ger KUIJPER	4. 6.04	Amsterdam	medewerker partijbureau;
Rie LIPS-ODINOT	4. 5.08	Hilversum	lid 2e Kamer, voorzitster NVB.
Nico LUIRINK	30. 9.22	Amsterdam	secretaris werkcomité Ned.Vre- desraad.
Gerard MAAS	17. 8.13	Rotterdam	"Waarheid"-redacteur te R'dam; 2e secretaris distr. Rotterdam.
Cornelis MEIJER	18.12.14	Sneek	pol.secretaris distr.Friesland.
Freek MEIS	7.11.21	Groningen	lid Verbondsbestuur EVC; secr. ABT.
Frits REUTER	19. 2.12	Amsterdam	voorzitter EVC; lid 2e Kamer.
Wim van 'SCHIP	22. 6.18	Amsterdam	1e secretaris distr.Amsterdam.
Lambertus J.H.M. van TURNHOUT	25. 6.18	Enschede	pol.secretaris distr. Twenthe.
Harry VERHEY	26. 2.17	Amsterdam	secretaris pers en prop. C.P.N.
Theun de VRIES	26. 4.07	Amsterdam	literator.
Gerben WAGENAAR	27. 9.12	Amsterdam	voorzitter CPN; lid 2e Kamer.
Joop WOLFF	14. 3.27	Haarlem	voorzitter A.N.J.V.

* * *

Met uitzondering van L. van TURNHOUT, politiek secretaris district Twenthe, maakten alle thans gekozenen deel uit van het in 1955 verkozen partijbestuur, dat met inbegrip van de 8 zgn. plaatsvervangende, niet-stemgerechtigde leden uit 54 personen bestond. Het systeem van plaatsvervangende en zgn. "volle" leden, schijnt te zijn verlaten. Uit het feit dat door de verkleining van het partijbestuur tot 31 leden, 24 partijgenoten niet in het pb. terugkeren, valt wat hun positie in de partij betreft, geen conclusie te trekken. In het algemeen zijn de niet-gekozenen geen figuren van het eerste plan. Van hen kunnen genoemd worden: Gerard GEELHOED, medewerker van het secretariaat voor pers en propaganda, belast met propagandazaken; Wim HULST, secretaris van de Vereniging "Nederland - U.S.S.R."; Jan van SEGGELEN, directeur van de communistische uitgeverij en boekhandel "Pegasus". Aan het feit dat het aantal vrouwelijke leden van het pb. van 8 tot 2 is teruggelopen, behoeft geen bijzondere betekenis te worden gehecht.

* * *

XV. BUITENLANDSE AFGEVAARDIGDEN.

Op het congres waren ditmaal vrij veel buitenlanders aanwezig. Er werden delegaties opgemerkt uit België, Luxemburg, Engeland, Frankrijk, Italië, Zwitserland en Oostenrijk. Voor het eerst was ook een tweetal gasten uit een land achter het IJzeren Gordijn t.w. uit Hongarije aanwezig.

De buitenlandse gasten mochten het congres alleen tijdens de besloten zittingen toespreken.

Op het 17e C.P.N.-congres (April 1955) traden zij ook in de openbare zittingen op.

Vóór het uitspreken van hun begroetingsrede werden de buitenlandse gasten op uitbundig hartelijke wijze door het presidium begroet. Sommigen van hen viel daarbij zelfs de eer van een omhelzing ten deel.

De toespraken waren - een enkele uitgezonderd - van weinig betekenis en kwamen vrijwel op hetzelfde neer. De aan de buitenlandse gasten toegevoegde tolken droegen zorg voor de vertaling van het gesprokene. In zijn dankwoord aan de buitenlandse afgevaardigden noemde Joop WOLFF de aanwezigheid van de Hongaren als vertegenwoordigers van één der volksdemocratische landen, een zeer verheugend feit. De gasten moesten nu nog wel, aldus WOLFF, genoegen nemen met deze zaal, maar de tijd zou niet ver meer zijn dat zij in volle vrijheid op een der grootste pleinen van de stad begroet zouden worden.

Uit de volgende landen waren afgevaardigden aanwezig:

- Hongarije: Jozef MEKIS, geboren 1910; vice-president van de Hongaarse Ministerraad en lid van het partijbestuur van de Hongaarse Werkerspartij. Hij sprak het congres toe op 6-10-1956.
- Tibor LATTI, geboren 1908 te Boedapest, die genoemd werd als vertegenwoordiger van de Hongaarse vakbeweging.
- Frankrijk: Leon (Jean Baptist) FEIX, geboren 10-1-'08 te Forges; lid van het politiek bureau van de Franse communistische partij, deskundige voor koloniale aangelegenheden. Hij voerde eveneens op de zitting van 6 October het woord.
- August le FRANC; lid van de Franse Kamer van afgevaardigden.
- Italië: Scapini (naam fonetisch opgenomen); lid van het centraal comité van de Italiaanse communistische partij. Van hem werd gezegd dat hij een oude bekende is van Henk GORTZAK met wie hij samen de Leninschool zo hebben bezocht.
- België: Jean David Herman BLUME, geboren 10-4-'15 te Dour, wonende te Morest (Brussel), aanwezig namens de Belgische communistische partij.
- Jacobus Henricus Joannes WITHAGENS, geboren 2-7-'20, te Borgerhout, won. te Deurne, eveneens afgevaardigde van de Belgische communistische partij.
- Een van hen sprak het congres op 7-10-'56, toe.

- Zwitserland -

- Zwitserland: Marcel André COSTET (27-12-23), partijsecretaris kanton Neufchâtel, afgevaardigde van de Zwitserse communistische partij. Hij sprak op 7 October 1956.
- Engeland: James (Norman John) KLUGMAN, geboren 27-2-'17 te Londen, wonende te Londen.
Waarschijnlijk propaganda-secretaris van de Britse communistische partij. Hij voerde eveneens op 7 October het woord.
- Oostenrijk: Franz WEST; n.g.o.
Betrokkene gaf, volgens een zegsman, in zijn begroetingsrede een goede analyse van de toestand in zijn land.
- Luxemburg: Emile Nicolas GEORGES, geb. 8-6-'11 te Ottange, wonende te Esch Alzette; lid van het centraal comité van de Luxemburgse communistische partij. Hij sprak op 7 October 1956 het congres toe.
Als secretaris van de communistische bedrijfsgroep op de fabriek waar hij werkzaam is, wijdde hij bijzondere aandacht aan het bedrijfswerk.
Carlo SPANIER, geboren 5-7-'15 te Nilvange (Fr.), wonende te Differdange; ook hij is lid van het centraal comité van de Luxemburgse communistische partij.

Volgens "De Rode Vaan" was als verslaggever van dit partijorgaan op het congres aanwezig: Arnold van DAM.

Ook de verslaggever van het Russische persbureau Tass in Nederland, Igor Petrovitch PEREVALOV, geboren 5-5-1914 te Berezovka; woonde het congres bij.

Van de landen die geen vertegenwoordigers zonden, werden op het congres begroetingstelegrammen en brieven voorgelezen, al naar gelang het land van herkomst werden deze met meer of minder enthousiasme, door de aanwezigen aangehoord.

Niet toegelaten vreemdelingen.

Van de volgende personen werd voorts bekend dat zij het voor-nemen hadden het congres bij te wonen. De aangevraagde visa werden hun echter geweigerd.

- Bulgarije: Kiril DRAMALIEV, ex-gezant te Warschau.
- Roemenië: Constantin SCARLAT, lid van het centraal comité van de Roemeense communistische arbeiders partij en Traian SETMARU; journalist.
- Sowjet-Unie: Marc MITINE, geboren 1901 te Jitomir, sinds 1939 lid van het C.C.-C.P.S.U.; journalist en lid van de Academie van Wetenschappen; leidende figuur in de Vereniging tot propagering van Politieke en Wetenschappelijke Kennis (in de plaats getreden voor de opgeheven zgn. Godlozenbeweging), voorheen redacteur van de Kominformkrant.
Ir Ivan MARTCHENKO, geboren te Briansk 1908; lid van het C.C.-C.P.S.U.; 2e secretaris van de stadsafdeling Moskou van de C.P.S.U..
Alexandra ZATSEPILOWA, geboren 1920 te Ouviaz, tolk.

Tijdens de op 6 October door Henk GORTZAK gepresideerde openbare congresszitting, las deze een telegram voor afkomstig van de Sowjet-delegatie. In dit telegram deelden de Russen mede, dat ze het congres niet konden bijwonen, aangezien hun de vereiste visa waren geweigerd. GORTZAK hield daarop een felle rede over de boosaardigheid van Romme, de onderdrukking van de democratische vrijheid in Nederland en de solidariteit met de Sowjet-Unie.

Zweden:

Een poging van de journalist van het Zweedse communistische dagblad "Nye Dag": Karl Gustav JOHANSSON, geboren 13-3-'95 te Ransberg, om het congres bij te wonen, mislukte. Hij werd na op 4-10-'56 het land te zijn binnengekomen op 5-10-'56 uitgeleid.

Oost-Duitsland:

Vermelderswaard is nog dat de Oostduitser Erik Willie NEUTSCH, geboren 21-6-'31 te Schönebeck, wonende te Halle/Saale, van beroep journalist, op 3 October in ons land arriveerde. Hij was in het bezit van een visum met een geldigheidsduur van 7 dagen. Hoewel betrokkene opgaf een meerdaagsbezoek aan de Rembrandttentoonstelling te Amsterdam te willen brengen, is het niet uitgesloten dat hij het C.P.N.-congres of een gedeelte daarvan heeft bijgewoond.

* * *

Nader is nog gebleken dat voor de buitenlandse gasten en hun tolken een speciale bijeenkomst is gehouden, alwaar Harry VERHEY hen, namens de partijleiding, inlichtte over de onderwerpen, welke op het partijcongres aan de orde zouden komen. Met de gasten werd daarna over deze onderwerpen van gedachten gewisseld, waarbij veel aandacht werd besteed aan de kwestie van de bedrijfsgroepen.

* * *

ONTWERP-AGENDA voor het 18e Partijcongres van de C.P.N., op 5, 6 en 7 October 1956.

O P E N B A R E Z I T T I N G E N

1e zitting - VRIJDAGOGHTEND 5 October in Bellevue, Leidsekade 90.
Aanvang 10.-- uur.

- Opening door Gerben WAGENAAR.
- Rede van Paul de GROOT over:
"De politieke toestand en de veranderingen in de Sowjet-Unie, i.v.m. het XXe congres der C.P.S.U."
- Pauze van 12.30 - 13.-- uur.

2e zitting - VRIJDAGMIDDAG 5 October in Bellevue, Leidsekade 90.
Aanvang 13.-- uur.

- Rede van Henk HOEKSTRA over de werkwijze van de partij.
- Verkiezing presidium, kandidaten-, mandaten- en amendementencommissies.
- Pauze van 14.30 tot 14.45 uur.
- Begin met discussies op redevoeringen P. de GROOT en H. HOEKSTRA.
- Pauze van 17.-- - tot 19.30 uur.

3e zitting - VRIJDAGAVOND 5 October in Frascati, Nes 63.
Aanvang 19.30 uur.

- Voortzetting discussie op redevoeringen P. de GROOT en H. HOEKSTRA.
- Einde eerste congresdag om 23.-- uur.

* * *

4e zitting - ZATERDAGOGHTEND 6 October in Bellevue, Leidsekade 90.
Aanvang 9.-- uur.

- Voortzetting en afsluiting discussie op redevoeringen van P. de GROOT en H. HOEKSTRA.
- Pauze van 12.30 - 13.-- uur.

5e zitting - ZATERDAGMIDDAG 6 October in Bellevue, Leidsekade 90.
Aanvang 13.45 uur.

- Beantwoording van de gevoerde discussie.
- stemming over voorstellen en/of amendementen en/of resoluties.
- Pauze van 14.15 - 14.30 uur.
- Bespreking redactie beleid "De Waarheid", door Marcus BAKKER.
- Discussie en beantwoording.
- Pauze van 17.-- tot 19.30 uur.

Einde der O P E N B A R E Z I T T I N G E N.

H U I S H O U D E L I J K E   Z I T T I N G E N .

(Alleen toegankelijk voor gedelegeerden met beslissende en advise-
rende stem).

6e zitting - ZATERDAGAVOND 6 October in Felix Meritis, Keizersgracht 324.

Aanvang 19.30 uur.

- Bespreking zakelijk beleid directie "De Waarheid"

Einde tweede congresdag om 22.30 uur.

* * *

7e zitting - ZONDAGOGHTEND 7 October in Felix Meritis, Keizersgracht 324.

Aanvang 9.-- uur.

- Bespreking werk kandidaten Partijbestuur.

- Pauze van 13.-- tot 14.-- uur.

8e zitting - ZONDAGMIDDAG 7 October in Felix Meritis, Keizersgracht 324.

Aanvang 14.-- uur.

- Voortzetting bespreking werk kandidaten Partijbestuur.

- Verkiezing Partijbestuur.

- Uitslag stemming.

- Sluiting.

Einde derde congresdag om 17.-- uur.

* * *

KORTE SAMENVATTING VAN DE DISCUSSIEGRONDSLAG VOOR HET 18e PARTIJ-
CONGRES, gepubliceerd in "De Waarheid" van 25-8-1956.I. Oorzaken van de gewijzigde internationale situatie.

Sinds het 17e partijcongres (April 1955) hebben zich grote wijzigingen en veranderingen voltrokken in de internationale toestand. Hieraan liggen o.m. de volgende factoren ten grondslag.

- het socialisme is na de 2e Wereldoorlog tot een wereldstelsel geworden.
- met de neutralistische mogendheden vormt het socialistische kamp een vredezone die 1½ miljard mensen omvat.
- de agressors moeten ernstig rekening houden met de openbare mening.
- binnen de kapitalistische wereld groeien de onderlinge tegenstellingen, vooral die tussen Engeland en Amerika. De NAVO verkeert in een crisis.
- het voortzetten van de bewapeningswedloop brengt voor vele staten ernstige economische moeilijkheden met zich. Er ontwikkelt zich een krachtige stroming gericht op versterking van de economische banden met de socialistische wereld.
- het koloniale stelsel valt uiteen.

De ingetreden internationale ontspanning mag de waakzaamheid van de volkeren niet doen verslappen. De meest agressieve krachten bevinden zich in West-Duitsland. Het verbod van de K.P.D. toont dit aan. Deze ontwikkeling is een dodelijk gevaar voor de vrijheid van Nederland.

II. De betekenis van het XXe congres van de C.P.S.U.

In het bijzonder door de stellingen over de co-existentie heeft dit congres in belangrijke mate bijgedragen tot de internationale ontspanning. Deze stellingen zijn een bijdrage tot verheldering van de inzichten, die aan het C.P.N.-Beginselprogramma van 1952 ten grondslag liggen. Door de C.P.S.U. is steeds een juiste leninistische politiek gevoerd. De C.P.N. aanvaardt de resolutie van het Centraal Comité van de C.P.S.U. van 30 Juni 1956. Er bestaat overeenstemming tussen deze resolutie en de stellingname van het C.P.N.-partijbestuur, zoals die is neergelegd in zijn resolutie van 10 April 1956.

III. Reactie in de C.P.N. in verband met de de-stalinisatie.

Het is de reactie niet gelukt op ernstige schaal verwarring in de C.P.N. te stichten of de solidariteit met de C.P.S.U. te schokken.

- Bij een aantal partijgenoten, ook in het partijbestuur en andere besturen trad evenwel wankelmoedigheid tegenover de vijandelijke campagne aan de dag.
- Enkele partijgenoten betwistten de C.P.S.U. het recht om beleidsfouten, in eigen kringen te behandelen. Een dergelijke houding

moet worden afgewezen.

Er waren partijgenoten die de op Stalin uitgeoefende kritiek op de C.P.N. wilden toepassen. Zij beweerden: Ook in de C.P.N. is de democratie geschonden, bestaat er persoonsverheerlijking en hebben onrechtmatigheden jegens afzonderlijke personen plaats gevonden. Dit is in strijd met de waarheid. Dit zijn aanvallen op de leninistische partijbeginselen, waartegen een verzoenende houding niet toelaatbaar is.

IV. Voorstellen omtrent een nieuwe organisatievorm en werkwijze.

De toepassing van de gedachte van een Nederlandse weg naar het socialisme, vastgelegd in het Beginselprogramma 1952, maakt een vernieuwing van de structuur en de werkwijze van de C.P.N. noodzakelijk. Hierbij moeten de leninistische organisatieprincipes onverminderd van kracht blijven. De partij-organisatie is er niet in geslaagd de juist gebleken politieke lijn onder de massa's te brengen. De organisatievormen zijn teveel geïnspireerd op die van de C.P.S.U. en de Franse en Italiaanse partij. Er bestaat een overdreven centralisatie. Daarom legt het partijbestuur de volgende punten ter bespreking voor:

1. De afdelingen moeten zelfstandig de partijpolitiek toepassen volgens de plaatselijke omstandigheden en voortdurend bijdragen tot de vaststelling van de partijpolitiek.
2. In de grote centra zal vereenvoudiging plaats kunnen vinden door samenvoeging van afdelingen.
3. De verkiezing van afdelingsbesturen moet onder deelname van zoveel mogelijk leden geschieden.
4. De partij-afdeling behoort over voldoende geldmiddelen te beschikken om een toenemende en verbeterde activiteit te kunnen bekostigen.
5. Overwogen moet worden om af te zien van bedrijfsafdelingen.
6. Het is noodzakelijk een rechtstreekse verbinding tussen het partijbestuur en de afdelingen tot stand te brengen.
7. Het is wenselijk een partijraad te vormen die tot taak heeft het partijbestuur bij belangrijke vraagstukken van advies te dienen. De raad - samen te stellen uit afdelingsafgevaardigden, aangewezen door de districtsconferenties - zou + vijftig leden moeten omvatten.
8. Het partijbestuur zal belast zijn met de directe leiding en dient kleiner van omvang te zijn dan thans.
9. De uitvoering van de besluiten van het partijbestuur ligt in handen van een dagelijks bestuur; één der leden is algemeen secretaris. Het partijsecretariaat wordt hierdoor overbodig. De verschillende partijbureaux zullen worden opgeheven.
10. De districtsbesturen zullen van organen die de instructies doorgeven aan de afdelingen, moeten worden tot coördinatie-organen van de activiteiten der afdelingen en kleiner van omvang kunnen zijn.
11. Het congres zal het nieuwe partijbestuur moeten opdragen een statutenwijziging in de geest van deze werkwijze voor te bereiden, die aan het volgende congres voor te leggen en voorlopige regelingen te treffen.

V. De eenheid van de vakbeweging en de arbeidersklasse.

Het congres zal ondubbelzinnig moeten uitspreken dat het lidmaatschap van andere organisaties niet gericht moet zijn op partij-

GEHEIM

politieke doeleinden, op het voeren van oppositie, "cellenbouw", enz. Communisten die lid zijn van een vakorganisatie hebben niet de behartiging van partijpolitieke doeleinden op het oog, doch uitsluitend de belangen van de arbeiders en hun vakorganisatie zelf. De C.P.N. ziet het thans als een van haar voornaamste taken een versterkte propaganda te voeren voor het herstel van de eenheid van de vakbeweging, in het bijzonder voor het ongedaan maken van de splitsing van E.V.C. en N.V.V. Het congres moet zich opnieuw en met klem uitspreken voor een fusie van E.V.C. en N.V.V. Het congres zal zich dienen te beraden over de stand van zaken betreffende de samenwerking tussen communisten en socialisten met het doel deze dichter bij haar verwezenlijking te brengen.

VI. Contacten met andere communistische partijen; solidariteit met de CPSU.

Het is nodig de banden van internationale solidariteit nauwer aan te halen. Daarbij zijn een Komintern of Kominform niet doelmatig. De contacten met andere communistische partijen dienen verbeterd te worden zonder inmenging in elkaars interne zaken. De houding van de C.P.N. tegenover de C.P.S.U. is er een van vriendschap en solidariteit. Deze berust op het marxisme-leninisme en de gemeenschappelijke taken in de strijd voor de vrede en tegen de wereldconcerns.

* * *

KORTE SAMENVATTING VAN DE ONTWERP-RESOLUTIE VAN HET 18e CONGRES
VAN DE C.P.N.

Involed van het internationale gebeuren op de binnenlandse toestand.

Als gevolg van de toegenomen morele en materiële krachten van het socialisme is een ontspanning in de internationale verhoudingen ingetreden. De agressieve kapitalisten verzetten zich daartegen o.a. door oorlogsdreiging tegen Egypte, de herbewapening van West-Duitsland en het verbod van de K.P.D.

Hoewel de stroming voor nationale zelfstandigheid in ons land sterker wordt, oefent Amerika sterke druk op ons uit, zoals bij de kabinetscrisis is gebleken. Romme is Amerika's voornaamste werktuig, maar de P.v.d.A. werkt er ook aan mee.

Het congres is van mening dat Nederland hierdoor verhinderd wordt zijn roeping, het zich in dienst stellen van de vrede en de Europese veiligheid, te vervullen en besluit tot consequente voortzetting van de partijpolitiek, welke gericht is op ontspanning, vrede, herstel van de nationale zelfstandigheid en het terugdringen van de Amerikaanse militaire en economische overheersing.

De nationale zelfstandigheid.

Het Westelijk machtsoverwicht waarop de Amerikaanse politiek van kracht was gegrond, bestaat niet meer. De nieuwe politiek van de Sowjet-Unie is niet alleen soepeler geworden, maar ook gericht op economische samenwerking. Dit opent voor Nederland reële mogelijkheden tot herstel van de nationale zelfstandigheid.

Ter verwezenlijking van dat herstel, stelt de C.P.N. zich in de komende tijd o.a. ten doel:

1. Te streven naar de opheffing van het eenzijdige karakter van de N.A.V.O., hetzij door het openstellen daarvan voor de Europese socialistische staten, hetzij door samensmelting met de organisatie van het Verdrag van Warschau.
2. Opheffing van de Amerikaanse bevoordeling op militair en economisch terrein.
3. Te streven naar uitbreiding van de handel met Oost-Europa, China en de minder ontwikkelde landen.
4. Te streven naar uitbreiding van de culturele, persoonlijke en parlementaire contacten met de socialistische landen.

De eenheid van de arbeidersklasse - het nationale eenheidsfront.

Dit alles is slechts mogelijk door democratische machtsvorming. Het 18e congres stelt de C.P.N. tot taak daarnaar met de grootst mogelijke soepelheid te streven. Ideologische geschillen mogen geen beletsel zijn voor het gezamenlijk met anderen optreden in het belang van de nationale zelfstandigheid en de vrede. Dit betekent evenwel niet het einde van de klassen.

De voornaamste democratische kracht wordt gevormd door de arbeidersklasse. De eenheid van deze klasse is daarom van beslissende betekenis. Deze eenheid groeit in de strijd voor de directe levensbelangen van de arbeiders. Blijvende resultaten van die strijd zijn afhankelijk van de mate, waarin ons land zich vrijmaakt van de Amerikaanse overheersing. De arbeiders hebben daarbij reeds steun uit alle kringen der bevolking, die ondanks hun conservatieve opvattingen door de omstandigheden de weg naar de nationale zelfstandigheid worden opgedrongen.

De partij zal onvermoeid haar streven naar eenheid in de vakbeweging door fusie van de E.V.C. met het N.V.V. voortzetten. Het congres spreekt de wens uit tot het aanknopen van kameraadschappelijke betrekkingen tussen de fracties van de P.v.d.A. en de C.P.N. in de vertegenwoordigende lichamen. De poging om de P.v.d.A. te winnen voor een politiek van nationale zelfstandigheid dient te worden voortgezet.

De strijdvragen die de arbeidersbeweging nog verdeeld houden - in het bijzonder betreffende de historische ontwikkeling in de Sowjet-Unie - dienen thans tot het verleden te behoren. De C.P.N. mag haar ideologische strijd tegen het reformisme en voor een proletarische politiek echter niet stopzetten of verdoezelen.

Hiertoe behoort ook het brengen van kritiek op de capitulatie-politiek voor Romme in de rijen van de P.v.d.A.

Strijd voor de democratie.

Krachtens haar beginselprogramma plaatst de C.P.N. zich op basis van de Grondwet. Zij verdedigt niet alleen de democratische grondrechten tegen de mandementspolitiek, maar wil deze rechten uitbreiden tot het economische en sociale gebied. Zij verklaart zich voor de traditionele Nederlandse vrijheid van geweten en godsdienst en wil met de kerken in vrede leven. Zij betreurt de schending van de menselijke rechten en de socialistische wettelijkheid, die zich in de Sowjet-Unie heeft voorgedaan.

De partij erkent de juistheid van de theorie van Marx en Lenin, volgens welke in de overgangperiode van de kapitalistische naar de klassenloze maatschappij, de dictatuur van het proletariaat, noodzakelijk is. Die dictatuur betekent in de Sowjet-Unie niet de alleenheerschappij van de arbeiders, maar hun bondgenootschap met de boeren en de intellectuelen. De opbouw van de socialistische samenleving in ons land zal een eigen Nederlands karakter dragen. De staatsmacht moet daarbij berusten op een coalitie van verschillende partijen, niet op een één-partijstelsel.

Minimum eisen voor de regeringspolitiek.

In overeenstemming met het bovenstaande besluit het 18e congres van de C.P.N. de actie voort te zetten en te versterken voor een regeringspolitiek, die aan de volgende minimum-eisen voldoet:

1. Vermindering van de militaire uitgaven tot 1 miljard gulden voor het komende jaar.
2. Optreden van de regering ten gunste van een verbod van atoomwapens en proefnemingen daarmee.
3. Volledige compensatie voor de premie van de ouderdomsverzekering en andere mogelijk stijgende kosten van het levensonderhoud; herstel van de geleide loonpolitiek.
4. Ingrijpende versnelling van de arbeiders- en middenstandswoningbouw met alle dienstige middelen o.m. door overheidswooningbouwbedrijven. Hierbij kan - binnen redelijke grenzen - het particulier initiatief blijvend worden toegelaten.
5. Vergroting van het aandeel van de landbouw in het nationale inkomen.
6. Verhoging van de uitgaven voor het onderwijs; uitbreiding van de scholenbouw.
7. Hervatting van de onderhandelingen met Indonesië over de economische betrekkingen en Nieuw-Guinea, uitgaande van het opgeven van de Nederlandse souvereiniteit over dit gebied.

KORTE SAMENVATTING VAN DE DISCUSSIEBIJDRAGE VAN THEUN(IS) UILKE DE VRIES (26-4-1947), literator, lid partijbestuur C.P.N., voorzitter van de Vereniging Nederland-U.S.S.R.

De positie van de kunstenaars en intellectuelen in de communistische partij.

Een groep partijleden, kunstenaars en intellectuelen heeft - mede naar aanleiding van het XXe Congres van de C.P.S.U. - zich beraden over hun positie. Hun conclusie was, dat de gezonde toepassing van het marxisme-leninisme is hersteld, ook in de kunst. De nuchteren onder hen hebben zich overigens nooit bijzonder druk gemaakt om de straffe teugels welke de kunstenaars en het intellect - vooral in de laatste periode van Stalin's leven - in de S.U. zijn aangelegd.

De opvattingen van Andrej Zjdanow over de kunst en de wetenschap zijn gelukkig in ons land nooit populair geworden, hoewel sommigen hebben gemeend, dat e.o.a. klakkeloos zou kunnen worden overgenomen. Het XXe congres heeft duidelijk gemaakt, dat de waarheid één ziel, maar vele aangezichten heeft.

Vrijheid voor artistieke uitingen in het marxisme-leninisme opgesloten.

De kunstenaars hebben vrijheid van initiatief, van vormgeving, van experiment, van keuze of onderzoek en voor elke poging om kunst of wetenschap te scheppen nodig. Deze vrijheid ligt in het marxisme opgesloten. Niemand kan een ander voorschrijven hoe hij b.v. een schilderstuk moet maken. In de laatste periode van Stalin's leven heeft men dat evenwel in de Sowjet-Unie geprobeerd. Het XXe congres heeft daaraan een einde gemaakt. Het marxisme houdt voor de kunstenaar en de intellectueel in, dat hij zijn werk bewust, op grond van veroverd inzicht en in solidariteit met het werkende volk, zal verrichten, samen met hen die de geschiedenis willen maken en die de duur van het (menselijk) leed en de tragiek willen verkorten.

Deelname aan strijd voor Nederlandse zelfstandigheid en vrede.

De ontwerp-resolutie legt ons een grondplan voor om de misère van de Amerikaanse overheersing te verkorten en uit te bannen. Zij formuleert de gevoelens van gramschap, onbehagen, schaamte en gekrenkte nationale trots, de gevoelens van hen - o.w. ook de kunstenaars - die de uitverkoop van Nederlandse belangen waarnemen.

Is het voor de kunstenaar en intellectueel niet eervol deel te nemen aan de strijd voor de Nederlandse zelfstandigheid? Is er geen inspiratie te halen uit de nationale historie, de Geuzentijd, de verzetsstrijd 1940 - 1945 en de Februaristaking? Dit wordt gesuggereerd op gevaar af dat de pers morgen verkondigt, dat het congres van de kunstenaars een staalharde oriëntatie op het nationale thema heeft geëist. De communistische partij vraagt aan de kunstenaars en intellectuelen door hun werken deel te nemen aan de strijd voor de Nederlandse zelfstandigheid, omdat zij dat niet kan eisen. Maar wanneer de kunstenaars en intellectuelen bewegings- en scheppingsvrijheid eisen, mag de partij van hen vragen, dat zij die vrijheid als socialisten gebruiken. Er zijn kwade opmerkingen gemaakt over verstarring van het culturele leven in de S.U., maar men is er daar geslaagd orde op zaken te stellen en de tekortkomingen te overwinnen.

Nederlandse problematiek.

Beter is het, over eigen nationale problemen te spreken. Over onze gebrekkige kunstacademies, de universiteiten die op kreperen staan en over het feit, dat de arbeidersklasse nog altijd maar een paar procent van de studenten leveren mag. Over de vernederende kunstenaarssteun, de compensatie-ellende en de literaire tijdschriften, die alleen kunnen voortkwijnen door de gegeven subsidiefooi. Laat ons tegenover de burgerlijke kunst de socialistische stellen, die meesterschap met strijdbaarheid en menselijkheid wil verbinden.

Marxistisch inzicht moet kunstenaars inspireren.

Grote en eervolle taken wachten. Niet in de vorm van gereglementeerde opdrachten maar als het gevolg van de opdracht voortkomende uit het Marxistische inzicht van de kunstenaar, dat zijn gedachtengang verruimt en verheldert.

De geweldige betekenis van het marxisme-leninisme als ideologie is, dat het geen vaagheid, verwarring of neerslachtigheid in de hoofden kweekt maar begrip voor de structuur en de beweging voor de werkelijkheid, waarin wij leven. Daarom zijn de communistische kunstenaars en intellectuelen bevoorrechte mensen.

Met de door het marxisme gewonnen gedachtenklearheid richt het werk van de communistische kunstenaar en intellectueel zich op vernieuwing van Nederland en de Nederlandse mens, op zijn vrijmaking in democratische zin. Zij staan achter de besluiten en opvattingen van dit congres, opdat ons vaderland, Nederland, er beter van worde.

B E S L U I T.

Het Achttiende Congres van de C.P.N., instemmende met de stellingname van het partijbestuur inzake het 20e congres van de C.P.S.U., spreekt zijn volledige solidariteit uit met de resolutie van het Centraal Comité van de C.P.S.U., van 30 Juni 1956 en beschouwt dit document als een juiste en bevredigende analyse van de oorzaken en gevolgen van de persoonsverheerlijking.

Het congres aanvaardt de gedachten en voorstellen betreffende de vernieuwing van de organisatorische vormen en de structuur van onze partij, neergelegd in de discussiegrondslag ter voorbereiding van het congres en in de twee congresinleidingen, als een juiste grondslag voor het komende werk van de partij.

Het partijbestuur dient in nauw overleg met de gehele partij deze voorstellen verder te bestuderen, uit te werken en voorlopig maatregelen in deze zin te treffen. Het congres draagt het partijbestuur op, nieuwe partijstatuten te ontwerpen, rekening houdende met de gemaakte opmerkingen en voorstellen alsmede met de praktijk in de komende periode.

De nieuwe statuten zullen aan het volgend congres ter bekrachtiging worden voorgelegd.

* * *

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

van het 18e C.P.N.-partijcongres, te weten:

het presidium (P)

de kandidatenbesprekingscommissie (C)

de mandatencommissie (M)

de amendementencommissie (A)

de stemtelcommissie (S).

Naam:	Geb. datum:	Woonplaats:	Commissie waarin be- trokkene zitting had.			
Annie AVERINK	28.5.13	Amsterdam	P	C		
Marcus BAKKER	20.6.23	Zaandam	P			
Piet BAKKER	13.10.25	Ammerstol	P		A	
Friedl BARUCH	17.2.05	Amsterdam			A	
Bertus v.d. BERG	14.8.25	Arnhem		C		
Cor BERGHUIS	5.6.27	Beverwijk				S
Jan de BOER	9.12.18	Heerenveen	P*			
Jaap BRANDENBURG	22.8.99	Amsterdam	P			
Frans BRANDSE (Diaz BAUSTE)	17.4.17	Rotterdam				S
Arie GIERE	10.8.13	Zaandam	P*			
Henk GORTZAK	25.4.08	Amsterdam	P			
Paul de GROOT	19.7.99	Amsterdam	P	C		
Wessel HARTOG	25.5.11	Wormer		C		
Gerard v. HEFFEN	29.7.19	Amsterdam			M	
Anton de HEUS	24.8.13	Hilversum			M	
Henk HOEKSTRA	17.6.24	Amsterdam	P		M	
Gerrit HOORN	10.7.15	Velsen				S
Tjalle JAGER	7.12.14	Deventer	P			
Ans JOHN-HOGENES	24.1.14	Rijswijk			M	
Mr.Toon de JONGE	11.2.28	Den Haag		C		
Otto KASPERS	16.3.08	Gasselte		C		
Jacques KLEIN	17.2.26	Amsterdam				S*
Harry KLEUVER	11.6.12	Amsterdam				S
Willem KREMER	7.11.18	Emmen		C	A	
Ger KUIJPER	4.6.04	Amsterdam	P	C		
Rie LIPS-ODINOT	4.5.08	Hilversum		C		
Nico LUIRINK	30.9.22	Amsterdam			A	
Gerard MAAS	17.8.13	Rotterdam	P			
Jan MALIEPAARD	4.4.24	Rotterdam		C		
Piet van NIE	22.3.19	Amsterdam			A	
Nico NOOTEBOOM	16.3.10	Delft			A	
S.PRIKKEN, mog. identiek aan:						
Simon FRIKKEN	1.5.16	Finsterwolde		C		
Frits REUTER	19.2.12	Amsterdam	P			
Klaas SCHAPER	1.6.11	Sneek		C		
B.SCHREUDERS	4.2.19	Utrecht		C		
Otto SCHUMACHER	10.11.08	Heerlen		C		
Derk SMOOK	6.12.12	Nieuwe Schans			M	
H.TEEUWEN	2.10.04	Haarlem	P			
Ab.van TURNHOUT	25.6.18	Enschede		C		
Harry VERHEY	26.2.17	Amsterdam	P		A	
Adri VERREYD	8.1.10	Tilburg		C		
Heiltje de VOS-KRUL	31.12.19	Rotterdam				S
Gerrit de VRIES	18.3.03	Andijk	P	C*		

Theun de VRIES	26.4.07	Amsterdam	P	
Gerben WAGENAAR	27.9.12	Amsterdam	P	
Louis of W.WILDEMAN	n.g.o.			S
Joop WOLFF	14.3.27	Haarlem	P	
Joop v. ZANTEN	1.8.25	Groningen	P.	

* Betrokkene had zeer waarschijnlijk zitting in de aangegeven commissie, dit kon echter niet met zekerheid worden vastgesteld.

* * *